

Rok 1959

Obyvateľstvo nášho mesta bolo užasnuté nad ďalšími úspechmi sovietskej raketovej techniky. Dňa 2. januára 1959 v Sovietskom zväze **odpálili prvú kozmickú viacstupňovú raketu**, ktorej posledný stupeň vážil 1472 kg. Raketa bola vyslaná na Mesiac, aby prieskumovými prístrojmi zistila magnetické pole nášho najbližšieho nebeského telesa t.j. Mesiaca, jeho rádioaktivitu, korpuskulárne žiarenie a iné poznatky. Dňa 4. januára 1959 preletela o 3 hodine 59 minúte vo vzdialenosti 7 500 km od Mesiaca a pokračovala smerom k Slnku, ktorého sa stala prvou umelou družicou. Dňa 6. januára bola už vzdialená na 600 000 km od Zeme.

Dňa 12. septembra 1959 vypustili sovietski vedci a technici **druhú kozmickú raketu** vo váhe 1511 kg, ktorá cestou na Mesiac vypustila sodíkový mrak. Raketa bola sterilizovaná a niesla na Mesiac zemské mikroorganizmy. Dňa 13. septembra 1959 o 22.02 hodine dopadla na Mesiac, na ktorý vyniesla emblém SSSR. U nášho obyvateľstva vyvolali tieto úspechy veľké nadšenie a radosť.

Dňa 4. októbra t.r. bola v Sovietskom zväze vypustená **III. kozmická raketa**, ktorej posledný stupeň vážil 1553 kg. Táto vyniesla medziplanetárnu automatickú stanicu, ktorá preletela 10 000 km od povrchu Mesiaca a odfotografovala druhú stranu jeho povrchu, ktorú dosiaľ ľudské oko nevidelo. Dňa 28. októbra t.r. v dennej tlači boli uverejnené zobrazenia druhej strany Mesiaca, čo je svetoznámu udalosťou.

Novozriadená hviezdáreň v Hlohovci bola často navštevovaná našimi občanmi, študentmi, žiakmi z miestnych a okolitých škôl, pričom boli poučení o kozmogónii, o významoch medziplanetárnych letov.

Dňa 29. apríla t.r. **navštívili Ľudovú hviezdáreň** v Hlohovci delegáti univerzity Martina Luthera z Halle a z Württembergu (Nemecká demokratická republika).

Dňa 19. septembra 1959 prišla k nám **delegácia z Maďarska**, ktorá si prezrela výrobný proces farmaceutického priemyslu našej Slovakofarmy a potom Ľudovú hviezdáreň. V septembri prišli do Slovakofarmy absolventi farmaceutickej fakulty Slovenskej univerzity z Bratislavy. Ako už bolo spomenuté, Ľudová hviezdáreň patrí pod správu Závodného klubu Revolučného odborového hnutia národného podniku Slovakofarmy.

Dňa 21. decembra 1959 bol **prvý priamy televízny prenos** zo Slovakofarmy – Ľudovej hviezdárne pod názvom: "Zo života krúžkov ZK – ROH". Režiroval s. Maranec a reportérom bol súdruh Slávik. Návštevníci sa podpísali do Pamätnej knihy.

V r. 1956 sa stal riaditeľom **Odevných závodov** Viliama Širokého v Hlohovci súdruh Širan. Za jeho pôsobenia došlo k **rozšíreniu závodných objektov**. V minulom roku začala prístavba už na vybudovanej prízemnej časti budovy smerujúcej do mesta v Štúrovej ulici. Bude to vlastne rozšírenie skladov továrne, pretože podnik má toho času sklady mimo závodu a to v budove bývalej Synagógy v Hlohovci. Táto budova bude odstránená, pretože prekáža ceste na budúci nový most cez Váh. Výstavba skladových miestností v továrni zníži prevádzkové náklady závodu. V stavbe sa aj v tomto roku pokračuje a stavia sa tu aj spoločenská miestnosť, tiež zo strany Štúrovej ulice. Dokončenie spomenutých stavieb sa očakáva v lete budúceho roku. Prístavba a nadstavba objektov n.p. Odevy si vyžiada náklad cca 450 000 Kčs. Týmto nastalo zlepšenie a rozšírenie v druhom najväčšom našom závode.

Aj v našom štáte sa zavádza **používanie zemného plynu** na vyhrievanie, varenie a iné účely, čím sa ušetrí v celoštátnom merítku veľké množstvo tuhého paliva a pre domácnosť prináša tiež výhodu rýchlejšieho varenia. V našom meste sa už od

minulého roku propaguje výhoda používania zemného plynu v domácnostiach, ba aj v závodoch. Podzemné potrubia smerujú od západu a počiatkom tohto roku potrubia na prívod plynu boli vyhotovené od obce Šulekovo pod Váh až k Zámockej záhrade. V tomto roku bolo potrubie ďalej rozvedené v meste v rámci I. etapy na Gottwaldovom námestí, na Bernolákovej ulici, na Hurbanovej, Stalinovej a na Sídlišku pri Váhu. Dĺžka potrubia mimo rámca investičných prác v tomto roku sa plánuje na 6 264 bežných metrov, v hodnote 640 000 Kčs.

Rozvod zemného plynu začal už v druhom štvrtroku t.r. Trasa vedie k rozvodnej stanici, ktorá je na bývalom starom cintoríne, odtiaľ bude pokračovať ďalej. V meste sa propaguje odber zemného plynu, pričom sa poukazuje na jeho výhody. V predajniach sektoru kovo možno dostať kúpiť plynové sporáky, pece, bojler a rôzne inštalačné potreby. Mnohí občania si podali objednávky a plyn už aj používajú.

V tomto roku došlo k ďalším zlepšeniam vo výrobní národného podniku **Kozmetika**. Do kotolne bola zavedená plynifikácia, čím sa tento závod stal prvým v okrese, ktorý tento spôsob vyhrievania zaviedol. Čo sa týka procesu výroby sviečok, ten sa tiež stále zdokonaľoval. Už od znárodnenia bol závod postupne dopĺňaný liacimi strojmi z českej zeme a Nemeckej demokratickej republiky, čím sa výroba sviečok mnohonásobne sprodukovala. Okrem jednoduchých sviečok sa tu vyrábajú sviečky ozdobné a okrasné.

Od roku 1958 sa výroba rozšírila. Vyrába sa francovka Poľana a od r. 1960 sa tu bude vyrábať šampón v 4 druhoch. Od r. 1955 sa ozdobné sviečky exportujú do Číny. V r. 1957 sa začala expedícia aj do Švédska. Prvým riaditeľom n.p. Kozmetika bol po oslobodení Eugen Burian. Neskoršie došlo k zmene a začas tu bol s. Durák, Opetá, Hrnčár, J. Baláž. Toho času je tu riaditeľom s. Vaško Celestín. V závode pracuje t. č. 104 pracovníkov. Plánuje sa s nadstavbou skladov v r. 1961. V závode je zamestnaných 80 % žien. Predsedníčka závodného výboru je s. Hornová, ktorá veľmi pôsobí na prevýchove žien. Telovýchovná jednota je úspešná. Hádzanáry sa zúčastnili niekoľkých súťaží a dosiahli viacej vyznamenaní. V r. 1967 sa stali držiteľmi putovnej zástavy v súťaži Okresného národného výboru.

V r. 1959 sa v celoštátnej **súťaži „Tribúna“** pracujúce ženy umiestnili v treťom poradí. Od r. 1956 má závod družbu a medzizávodnú súťaž so sviečkarňou v Prahe a bol viac razy držiteľom putovnej štandardu tejto súťaže. Kozmetika je v písomnom styku so sviečkarňou v Maďarsku a v tomto roku 11 členný kolektív bol v tomto podniku na exkurzii. Mimo toho má kozmetika družbu s Kozmetickými závodmi v Budapešti, čo odplatili delegáti z Maďarska, menovaného závodu u nás.

Rozhodnutím Rady ONV v Hlohovci zo dňa 16. júna t.r. prešli do vlastníctva a užívania Jednotného roľníckeho družstva v Hlohovci spoločné nehnuteľnosti lesa a pasienkov bývalých urbárikov v katastrálnom území Hlohovec, ako aj ostatného majetku. V minulosti dostávali obyvatelia starších domov každým rokom siahovicu 1 – 2 m³. Na spoločných pasienkoch mohli pásť bezplatne svoj dobytok celý rok.

Dňa 1. januára t.r. prešiel ústav – **Dom výchovy mládeže na Zámku** zo správy justície pod odbor školstva Rady okresného národného výboru v Hlohovci. Vinice zostali pod správou Štátnych majetkov podnikového riaditeľstva Hlohovec. Budovy a park prevzal Miestny národný výbor v Hlohovci. Dňa 1. novembra 1959 bol vymenovaný riaditeľ s. Nevydal a jeho funkciu prevzal s. Vachalík. V tomto roku boli zvonky zo zámockej vežičky prevezené do kaplnky bývalých grófov Erdödyovcov na vršku Kalvárie. Čo sa týka renovácie budov na Zámku, v tomto roku sa pokračuje na rekonštrukcii Empírového divadielka na návrší v areáli zámockého parku, tiež prebiehajú iné opravy. Na pozemkoch medzi novou ulicou ČSA a kasárňou začala výstavba novej osemročnej školy. Vybudovanie novej školy v tomto mieste umožní

žiakom z Peterskej ulice ako aj ostatných ulíc Novej štvrť pod Kamennou horou vyučovať sa v moderných a hygienických miestnostiach. Stará Peterská škola už nielen nevyhovovala, ale ani nestačila. V tomto roku sa začala výstavba dvojtriednej materskej školy v Hlohovci v Jarmočnej ulici, s plánovaným nákladom 30 000,- Kčs. Stavba sa prevedie v akcii „Z“. Dokončený bol obytný činžiak Slovakofarmy s nákladom 450 000,- Kčs. Bude tu čoskoro vydaných 18 bytových jednotiek. V Jedenásťročnej strednej škole bol dokončený skleník a polytechnická dielňa. Tiež tu bola prevedená generálna oprava kotlov ústredného vyhrievania budov. **V rámci investičnej výstavby** sa na Sídlišku pri Váhu dokončuje činžiak a čoskoro sa dokončí aj ďalší. Spolu tu bude vydaných 24 bytových jednotiek. Ďalej sa začne výstavba ďalších bytových jednotiek s nákladom 450 000,- Kčs. Tiež boli prevedené generálne opravy a to na budovách bývalého kláštora. Časť kláštornej budovy bývalého internátu po dokončení renovácie bude slúžiť pre polytechnickú výchovu Jedenásťročnej strednej školy. Západná časť budovy je určená pre mestské múzeum. V rámci akcie „Z“ sa pokračovalo v budovaní betónových chodníkov v časti Novej štvrť za železničnou stanicou. Došlo k renovácii bývalého Robotníckeho domu, kde bol po dokončení premiestnený Okresný dom pionierov. Upravená bola sieň, kde budú bývať rôzne schôdze a aktívy verejných organizácií. Pri dome smútku bol vybudovaný skleník pre kvetinárstvo tak pre MNV ako aj na predaj obyvateľstvu. Tiež sa tu bude pestovať zelenina, čo prevádza zeleninárska čata MNV. Tým si mesto zadováži ďalší dôchodok. V tomto období sa uskutočnila sondáž pre budúce letné kúpalisko na Balatone. Práce prevádzal n.p. Hydrostav z Maduníc. Dokončené boli projekty pre úpravu hrádze na ľavom brehu Váhu pri Hlohovci. Stavba začne ešte toho roku. Bude sa zvyšovať násyp, lebo terajší nevystačí, keď sa zdvihne hladina rieky vybudovaním priehrady pri Siladiciach. Doterajšia hrádza bude vyvýšená viac ako 100 cm a dostane železobetónové zábradlie, ktorým sa skrátia a ozdobí celé pobrežie. Okrem toho sa obmedzí navždy zaplavovanie mesta, ba vylúči sa aj spodná voda pod hlohovskými záhradami. Hrádza bude dokončená na budúci rok, kedy sa začne stavba hrádze na pravom brehu rieky a tiež stavba nového moderného mesta. Stavba hrádze pri bitúnku začala až koncom tohto roka a to od železničného mosta. Plánovaný náklad na hrádzu obnáša 15 000 000,- Kčs. Tiež sú schválené práce a projekty zdravotného strediska v areáli zámockej záhrady medzi budovou Československej automobilovej dopravy a parkom kultúry a oddychu. Z podnetu Vlastivedného krúžku ako aj predsedu Okresného národného výboru s. Jána Baláža bolo u nás **založené múzeum pri Okresnom dome osvety v Hlohovci**. Už od r. 1957 sa výbor Vlastivedného krúžku dožadoval pridelenia vhodných miestností pre múzeum. Prekážkou toho bol nedostatok bytov v Hlohovci. Pôvodne sa zamýšľalo prideliť pre múzeum miestnosti v budove pri Zámku, kde by sa to pre ten účel hodilo. Avšak toto z technických príčin nemohlo byť realizované a v r. 1958 boli Vlastivednému krúžku pridelené vyhovujúce miestnosti v budove bývalého kláštora. Miestnosti sa musia upraviť len čo sa týka vchodov a úpravy stien. V r. 1957 sa v Hlohovci vytvoril z podnetu predsedu ONV s. Baláža kolektív z miestnych občanov, ktorý si dal za **úlohu vytvoriť dejiny robotníckeho hnutia na Hlohovsku**, rozšíriť poznatky o histórii mesta a jeho okolia, zriadiť múzeum, doplniť mestskú kroniku, preveriť mnohé tvrdenia o minulosti mesta, urobiť prieskum historických miest v meste a blízkom okolí, zhromažďovať archeologické predmety, prevádzať vykopávky, napr. stavieb na Šianci, prieskum podzemných chodieb pod mestom a iné. Bohatá história mesta a okolia mala byť oživená a napísaná a potom zverejnená. Predsedom Okresného vlastivedného krúžku pri Okresnom dome osvety sa stal Jozef Snopko, tajomníkom Opeta Teofil. Ďalšími členmi výboru boli Dr.

Chrenko, Pavel Jahelka, prof. Markovič, Ľudovít Chmelár a iní. Vlastivedný krúžok začal vydávať svoj časopis, ktorý sa tešil veľkej obľube v celom okrese, lebo prinášal zaujímavé články z minulosti okresu. Časopis dostal názov: „Informačné zvesti VK pri Okresnom dome osvety v Hlohovci“. Spočiatku vychádzal pravidelne raz za mesiac. Jednotliví členovia dostali úlohy, ktoré v stanovených termínoch mali previesť a pri schôdzach hlásili svoje zistenia a prevedenia. Jedni mali za úlohu zisťovať históriu, druhí archeológiu, ďalší prieskum pôdy, botaniky a pod. Z okresu sa zhromažďoval cenný historický materiál pre múzeum. Korešpondovalo sa na kompetentné miesta, aby sa do Hlohovca vrátili historické pamiatky zo Zámku, pretože mnohé cennosti prevzal Štátny pamiatkový úrad. Občania sú vyzývaní časopisom, aby darovali múzeu staré pamiatky. Členovia Vlastivedného krúžku prevádzajú vedecké výpravy na miesta v okrese. Napríklad na mieste bývalého hradu Posádka sa našiel historický predmet, ktorý bol prinesený do múzea. Tiež v Siladiciach, Ardanovciach, Maduniciach. Začal sa robiť prieskum podzemných chodieb pod mestom, začali sa robiť vykopávky bývalých stavieb nad Zámkom v lokalite Šianec. Pokračuje sa vo vedení mestskej kroniky. Za riaditeľa múzea bol vymenovaný Mikuláš Valenčík, učiteľ z Hlohovca. V múzeu sa uskutočňujú výstavy. Prvá bola: Okresná výstava robotníckeho hnutia na Hlohovsku. Avšak činnosť nového VK už začína ochabovať. ONV i MNV našli pochopenie v zakladajúcich členoch a tí zasa u patričných činiteľov. Krajské nitrianske múzeum v Bojniciach dalo Hlohovcu **pamätnú tabuľu** k spomienke na vzburu na Hlohovsku a to robotníkov bývalej Vozovky, Elektrárne a okolitých dedín. Darovaná pamätná tabuľa je umiestnená na budove železničnej stanice.

Až doposiaľ boli **štrkopiesky** prevádzkarňou Miestneho národného výboru v Hlohovci, ktorého sú vlastníctvom. V tomto roku boli štrkopiesky dané do prenájmu Okresného stavebného podniku v Hlohovci a to na základe dohody. Miestny národný výbor dostane 1,- Kčs za každý kubický meter. V minulom roku v januári bola prevedená **kontrola** na Miestnom národnom výbore, ktorú previedol revízny pracovník HRÚ Okresného národného výboru Hlohovec. Konštatovaná bola závada nepresnej evidencie zásob materiálu MNV. V tomto roku v marci bola na tunajšom úrade kontrola revíznych orgánov Finančného odboru Krajského národného výboru z Nitry, ktorá zistenia predošlých kontrol overila. Pretože závady sa opakovali a neboli odstránené, vznikli škody na rozpočtových prostriedkoch. Dňa 13. apríla t.r. bola rada MNV v Hlohovci informovaná o zaistení predsedu MNV. Na mimoriadnom zasadnutí pléna MNV dňa 15. apríla bol pri hlasovaní pléna jednohlasne odvolaný z funkcie predsedu doterajší predseda MNV. Dňa 2. júna 1959 bolo súdne prejednanie u Ľudového súdu v Hlohovci, kde boli svedkami dokazované previnenia nielen predsedu, ale aj iných pracovníkov MNV – správcov capitol, ako aj skladníka. Pri doplňovacích voľbách vo volebnom obvode č. 51 po R. Masarykovi komisia NF navrhla kandidáta s. Ražného Ľudovíta, ktorý bol zvolený za nového predsedu Miestneho národného výboru.

V tomto čase došlo k **delimitácii** rodinných domkov n.p. Slovakofarma do spravovania MNV Domovej správy v Hlohovci. Odstúpených bolo 37 bytových jednotiek. Tiež Domová správa delimitovala administratívnym prevodom pivnice pod hotelom Jeleňom, ktoré prevzali Vinárske závody n.p..

Rozsiahly **zámocký park** už od prechodu fronty postrádal riadne **oplotenie**, hlavne v spodnej časti t.j. od strany Váhu, ako aj od ČSAD. Pôvodná pletivová ohrada a stĺpy už popadali a nechránili priestor parku, ktorý sa ničil. V záujme zachovania vzácneho porastu a zamedzenia ničenia tráv, rozhodla správa mesta nechať vybudovať novú

ohradu a to na miestach, kde ohrada chýbala. Tiež bola obnovená spodná brána, takže sa môže uzavierať. Nové stĺpy sú cementové a trvácnejšie.

Na jar začala **oprava** vonkajších stien **chrámu sv. Michala** na Gottwaldovom námestí. Okresnému parku a námestiu vôbec vadil pohľad na pochmúrne steny kostola, v dôsledku čoho za finančnej podpory KNV sa začala oprava strechy už v minulom roku. Práce prevádza Okresný stavebný podnik Hlohovec. Veľký náklad si vyžiadala oprava veže, pri ktorej muselo byť postavené 40 m vysoké lešenie. Opravy sa prevádzajú od hora, t.j. od kžzelu veže, kde boli trhliny a bolo povyrucované. Po opravení dostal kužel veže strechu z dosák, na ktoré bol pripevnený pozinkovaný plech, čo skrášliho vzhľad veže. Potom boli opravené steny, natrené boli kríže, hodiny, zábradlie rozhladne. Oprava veže si vyžiadala obnovu vo výške viac ako 100 000,- Kčs. Pri tejto príležitosti zástupcovia Vlastivedného krúžku mali možnosť nahliadnúť do plechovej kazety nachádzajúcej sa v gule na vrchole veže pod krížom. Boli v nej nájsené pamätne mince a spis bez väčšieho historického významu. Tieto boli v kazete späť do gule uložené.

Hotel Jeleň na námestí bol už tiež ošarpaný a už dlhšie sa uvažovalo o generálnej oprave a prestavbe celého hotela. Hotelové izby nemali vodovod, vyhrievanie v zime sa prevádzalo železnými pecami, zariadenie bolo staré a nemoderné. V dôsledku toho sa pozastavila prevádzka hotela a boli začaté práce s prestavbou kuchyne, výmeny okien, rekonštrukcie niektorých miestností a chodieb. S dokončením uvedených prác sa plánuje za dva roky.

V tomto roku začala aj akcia pre **družstevnú bytovú výstavbu**. Predpokladá sa, že koncom budúceho roka sa vydá prvý činžiak na sídlisku pri Váhu. Budú to jedno a dvojizbové byty s kúpeľňou. Kúrenie a vyhrievanie bude plynové. Byty budú vydané už s vyhrievacími telesami, v kuchyni s plynovým sporákom, kredencom a stolom, čo je neoddeliteľnou súčasťou bytu.

Naše mesto dostalo novú predajňu, vlastne **požičovňu**, jedinú tohto druhu v celom okrese. V budove vedľa kina Úsmev je miestnosť, kde zamestnankyňa Nitrianskeho obchodu s potrebami pre domácnosť požičiava za menšie poplatky práčky, vysávače prachu, fotoaparáty, kuchynské roboty, káricky, motorky zn. Skúter a rôzne iné pomôcky, tak pre domácnosť, ako aj na iné použitie. Tak sa umožnilo rozšíriť služby občianstvu aj v tomto smere. Požičovňa je veľmi navštevovaná.

Združené služby tiež stále rozširujú svoje služby obyvateľstvu. V tomto roku sa začalo prevážanie mŕtvov hygienickým sanitným vozom. Rozšírenie služieb občianstvu sa prejavilo vo všetkých profesiách. Vzrast výkonov sa zvýšil o 14 %. Do **družstva** v tomto roku podalo prihlášky 49 roľníkov, ktorí vzniesli do kolektívnej členskej základne spolu 130 ha pôdy. Okrem spomenutých výkonných roľníkov podalo prihlášky ešte 33 iných občianov, aby pracovali na socialistickej veľkovýrobe poľnohospodárstva. Vo februári t.r. bola dokončená bilancia, ktorá vyčíslila aktíva a pasíva družstva, ďalej stanovila dotácie fondom a určila hrubý hospodársky výsledok. Z neho bolo vyplatené na jednu pracovnú jednotku 26,- Kčs a 2 kg naturálií – zrnín. Tak dosiahlo mladé družstvo druhé miesto čo do výšky PJ v okresnom merítku. Koncom t.r. malo družstvo spolu 216 ha ornej pôdy, ktorá zaberala parcely na Dieloch, ďalej roviny až po chotár Kľačian, roviny pri Pivovari a pôdu v Mladom háji. Z bývalých pastvísk družstvo rozoralo Stanovište, aj časť pasienku Pod Šomodou. Strojový park sa stále rozširoval. Členom bolo vyplatené na doplatkoch spolu 284 481,- Kčs. Preddavok bol vyplácaný vo výške 13,- Kčs na 1 PJ. Družstvo prevzalo v tomto čase do používania prvé stavby, ktoré boli vybudované v rámci investičnej výstavby. Bol to prvý moderný kravín na vývojovom stredisku za Kalváriou. Dokončený bol v III. štvrtroku 1959. Vyhotovenie kravína značne zabrzdil

pri montáži železo-betónového krovu víchor, ktorý veľkú časť postavenej konštrukcie zboril. Stavbu previedol Okresný stavebný podnik a krov n.p. Priemstav. Po skončení tejto stavby bolo prikročené k výstavbe výkrmne ošípaných. Na vývojovom stredisku v Peterskej časti mesta bol tiež postavený nový kravín pre 60 ks kráv, ďalej výkrmňa T-12, ale už nie dodávateľským spôsobom, ale svojpomocne. Za Kalváriou sa začala výstavba hydinárne pre 500 ks sliepok. V predošlom roku investičná výstavba viazla, lebo bolo plánované prestavať 540 000,- Kčs a prestavalo sa iba 160 000,- Kčs. Po dokončení menovaných stavieb mohla správa JRD začať so sústreďovaním hovädzieho dobytku, hlavne dojníc. Tiež sa sústreďovali ošípané do provizórnych ustajňovacích priestorov. Niektorí noví členovia nedostatočne alebo vôbec nesústreďovali podľa stanov družstva. V dôsledku toho bola správa družstva nútená dopĺňovať stavy nákupom a to najmä prášky a odstavčatá, ba aj rôzne stroje a inventárne predmety. V dôsledku vysokých zakladacích nákladov sa družstvo zadlžovalo, neberúc do úvahy dlhodobé investičné pôžičky u Štátnej banky. Predsedom JRD bola od založenia družstva Mária Vybíralová. Účtovníkom bol do 1. októbra Anton Ondrus, ktorého vystriedal Emil Galo z ONV. Z výkupného podniku prešiel Samuel Rehtorys, aby riadil organizáciu práce, pretože JRD už zaberalo 33 % chotáru nášho mesta. V nárazových letných prácach družstvo nevystačilo s pracovnými silami v dôsledku čoho sa museli prenajímať súkromné sily – tovarychári, tak z mesta ako aj z okolitých obcí a denne sa museli vyplácať mzdy po 50,- Kčs za 8 hodinovú prácu. Tým sa síce nečerpali pracovné jednotky, ale nebolo mysliteľné odmeňovanie podľa noriem. Inak tiež družstvu vypomáhali rôzne brigády z miestnych podnikov a organizácií, ba aj vojaci z miestnej posádky vykonali kus práce, hlavne pri pretrhávaní cukrovej repy za kasárňou a vytrhávaním buriny, tiež pri žatevných a mlatobných prácach.

K 1. januáru t.r. mal Hlohovec globálne rásť na dodávke bravčového mäsa spolu 37 500 kg. Tiež v obilninách sa prejavovali značné množstvá nedodaných tak kŕmnych ako aj chlebových zrnín. **Neplnenie dodávok** súkromného sektoru malo za následok v celoštátnom meradle zakúpenie, nakupovanie obilia z cudziny, čo má obmedziť vybudovanie socialistickej veľkovýroby v celom štáte. V dôsledku toho možno očakávať, že III. päťročnicou budeme musieť začať aj v meste Hlohovec s celoobecným JRD.

Na **kanalizačné práce** tohto roku je určený obnos 1 100 000,- Kčs. Už bola dokončená hlavná stoka pri železničnej stanici, ďalej bola vyhotovená v novej štvrti na Svinnej Hore. V predošlom roku sa na kanalizáciu vyplatilo 2 500 000,- Kčs. Kanalizácia v dolnej časti mesta, t.j. pri Váhu nemôže byť prevádzaná, pretože ešte nie je vyriešená budúca hladina rieky Váhu pre neujasnenosť hydrologických pomerov vyplývajúcich z investičných úloh dolného stupňa úpravy rieky v úseku Sereď – Hlohovec. V n.p. Slovakofarma bola vybudovaná vlastná kanalizačná sieť, ktorá bola napojená na mestskú kanalizačnú sieť. Táto sieť si vyžiadala 1 140 000,- Kčs náklad. Doteraz bolo odovzdaných 23 km mestskej siete, okrem toho 6 km domových prípojok. Kanalizáciu prevádza dodávateľským spôsobom n.p. Doprastav. Súčasne sa buduje vodovod, ktorý sa začal budovať už pred niekoľkými rokmi. Ku koncu t.r. bolo vyhotovených 10 km vodovodných potrubí. Tiež bola prevedená generálna oprava vodovodnej studne v Družstevnej ulici a bola zapojená nová studňa v Štúrovej ulici. Čerpacia stanica bola dokončená na úbočí severnej strany Svinnej hory. Práce na vodojeme sú stále brzdené nedostatkom betónovej ocele. Na čerpacej stanici boli dokončené elektrické inštalačné práce a montáž strojného zariadenia. Verejné osvetlenie v niektorých uliciach mesta už nevyhovuje a musí byť vymenené. Vo večerných hodinách je nedostatočne osvetlená okrem iných aj

Malinovského ulica a to v úseku od Nádražia po pôrodnicu, kde sú stromy – gaštany a tie v lete celkom zakryjú ojedinelé slabé lampy, takže na chodníku je tma. Správa mesta plánuje v budúcom roku vymeniť osvetľovaciu sieť v tejto časti mesta. V tomto roku sa previedla rekonštrukcia verejného osvetlenia na Tehelnej ulici, ďalej v ulici Rázusovej, Družstevnej a Jarmočnej nákladom 100 000,- Kčs. Ďalej došlo k rozšíreniu verejnej rozhlasovej siete a to v Novej štvrti za stanicou a v Peterskej ulici spolu v dĺžke 1 km, pričom bolo postavených 12 nových reproduktorov, takže miestny rozhlas je už v celom meste, okrem ulice Michalskej, kde doteraz nie je ešte reproduktor, hoci bol žiadaný. V predošlom roku si budovanie mesta vyžiadalo 4 458 600,- Kčs. Odpracovaných bolo 362 862 brigádnických hodín, z čoho pripadá priemerne 29 hodín na jedného občana. Na akciu "Z" bola pridelená kvóta 218 000,- Kčs a z DČR MNV Hlohovec 219 894,- Kčs.

V marci boli **oslavy Medzinárodného dňa žien** za spoluúčasti Výboru žien. Pri slávnostnom akte bolo odmenených 219 žien odznakom materstva III. stupňa, t.j. vyznamenania matkám, ktoré vychovali a im žije 5 – 7 detí. Tiež bol daný návrh na vyznamenanie 22 matiek predsedom ONV a predsedom KNV 9 matiek. Boli to matky s 8 a viac deťmi.

Dňa 24. apríla bolo slávnostné zhromaždenie pionierov z príležitosti **10. výročia pionierskej organizácie**. V dobe od 26. júla bol v našom meste usporiadaný filmový festival pracujúcich v Zámočkej záhrade v amfiteátri. Bol dobre propagovaný a predstavenia boli masovo navštevované. Nad jednotlivými predstaveniami mali miestne podniky patronáty. Vstupné bolo jednotné po 3-6,-Kčs.

Dňa 4. a 5. apríla t.r. bol poriadany **I. divadelný festival** v Závodnom klube ROH Slovakofarmy za účasti víťazných súborov okresnej súťaže Ľudovej umeleckej tvorivosti. Okresný dom osvety usporiadal viac predstavení, na ktorých účinkovali obľúbení umelci ako napr. František Dibarbora v estráde na "Veselej vlne" na 1. mája.

Dňa 10. mája "Anekdoty v rytme" so s. Stoláňom.

Dňa 24. mája u nás vystupoval Štátny lužicko-srbský súbor z Nemeckej demokratickej republiky.

Dňa 14. júna Okresný festival L'ÚT.

Dňa 5. júla bolo predstavenie "Dáma s kaméliami", 10. júla – "Módna revue", 20. júla predstavenie "Ferdo Máca", dňa 26. júla bola estráda Odevy, dňa 2. augusta Nová scéna "Mlynárka zo Sranady". Dňa 23. augusta previedlo u nás Tešínske divadlo predstavenie "Revízor".

Dňa 12. novembra bol usporiadaný "Večer piesní a árií".

Iné udalosti

Štátne majetky Hlohovec obdržali za dobré hospodárenie a priaznivý výsledok predošlého roku uznanie a Červenú zástavu. V priebehu roka bolo vydaných 58 stavebných povolení. Za účelom nápravy a prevýchovy občanov boli notorickí alkoholicy pranierovaní miestnym rozhlasom. V tomto roku boli vyhotovené projekty novej tehelne, ktorá bude vybudovaná na Teplej Izbe nákladom 400 000,- Kčs. Za účelom stáleho usadenia potulných občanov cigánskeho pôvodu ako aj ich prevýchovy bolo im pridelené miesto na starom cintoríne, kde im boli pridelené pojazdné vozy vhodné pre ubytovanie. Tiež sa im umožnilo pracovať. Niektorí učitelia previedli osobné návštevy u nich za účelom školskej dochádzky detí cigánskeho pôvodu. Toto malo úspech a deti dochádzali do miestnych škôl.

Rok 1960

Dňa 30. apríla 1960 bola slávnostne zahájená **výstavba Drôtovne** v Hlohovci a výkop bol prevedený za prítomnosti občianstva a veľkého počtu úradných činiteľov, ktorí výstavbe zaželali zdarný priebeh ako aj skoré začatie prevádzky.

Dňa 11. septembra 1960 bola otvorená novovybudovaná **III. OSŠ** v Hlohovci na ulici A. Felcána. Delegácia Okresného národného výboru v Trnave s radosťou odovzdala novú budovu III. osemročnej strednej školy v Hlohovci našej mládeži. Želáme žiakom, pionierom, učiteľskému zboru, rodičom, patronátnemu závodu, MŠV KSS i MsNV v Hlohovci veľa úspechov pri výchove mladého pokolenia.

Najzávažnejšou udalosťou, ktorá sa priamo dotkla nášho rozvíjajúceho sa mestečka bolo **zrušenie okresu Hlohovec**. Rozhodnutím Strany a vlády došlo k 1. januáru 1960 k územnej organizácii štátu, v dôsledku čoho zaniklo mnoho okresov a krajov. Kraj Nitra, do ktorého patrila náš okres bol tiež zrušený ako aj kraj Žilina a Prešov. Zostali Bratislava – Západoslovenský kraj, do ktorého patrí teraz naše mesto, Banská Bystrica ako Stredoslovenský kraj a Košice – Východoslovenský kraj. Hlohovec patrí pod okres Trnava, kde sa v prvom polroku 1960 premiestnili mnohé okresné inštitúcie. Tiež bol zrušený susedný okres Sereď, ktorý bol pričlenený pod okres Galanta a Piešťany boli včlenené tiež pod Trnavu. (Okres Trnava je t. č. jedným z najväčších v republike. Zaberá 104 obcí, medzi ktorými sú mestá Trnava, tretie mesto čo do počtu obyvateľov na Slovensku, Hlohovec so 14 000 obyvateľmi a svetochýrne kúpeľné mesto Piešťany).

Dňa 1. apríla sa začalo **premiestňovanie súdov**. Premiestnili sa Ľudový súd, okresná prokuratúra, ba aj archív pozemkovej knihy. Ďalej odišla Okresná vojenská správa, pobočka Štátnej banky, Okresný výbor Komunistickej strany Slovenska. Ďalej sa presťahoval Okresný poštový úrad, v dôsledku čoho odišlo z našej poštovej správy 7 zamestnancov. Okresný národný výbor, ktorý mal predsedu s. Baláža Jána sa presťahoval ku dňu 30. júnu. Zamestnanci zrušených úradov boli čiastočne prevzatí úradmi v Trnave, Nitre, Topoľčanoch a mnohí boli preradení do iných úradov a podnikov v Hlohovci. Z bývalého okresu Hlohovec prešli do okresu Trnava: Hlohovec - mesto, obce: Bojničky, Posádka, Sasinkovo, Kľačany, Pastuchov, Tepličky, Horné Trhovište, Horné Otrokovce, Dolné Otrokovce, Tekoldany, Merašice, Orešany, Koplotovce, Jalšové a obce za Váhom: Šulekovo, Leopoldov, Horné Zelenice, Dolné Zelenice, Siladice, Trakovice, Bučany, Malženice, Červeník, Žlkovce, Ratkovce a Madunice. Do okresu Nitra sú preradené: Rišňovce, Alekšince a Lukáčovce. Do okresu Topoľčian prešli obce: Svrbice, Šalgovce, Ardanovce a Kapince. V presťahovávaní inštitúcií sa v druhom kvartále pokračovalo ďalej. Premiestnené riaditeľstvo výkupného závodu, riaditeľstvo Československej automobilovej dopravy, Jednota Okresného oddelenia ministerstva vnútra. Oddelenie verejnej bezpečnosti s dopravným inšpektorátom, ďalej Okresný inšpektorát štátnej poisťovne a iné podniky. Premiestnené boli aj rôzne archívy.

Dňa 20. januára t. r. bola zahájená činnosť **Ľudovej akadémie** za spolupráce Domu osvety a Spoločnosti pre šírenie politických a vedeckých poznatkov. Jej cieľom je oboznámiť najširšie vrstvy obyvateľstva s astronómiou a cieľmi svetovej spolupráce početných vedcov. Prvou z cyklu prednášok bola prednáška „Vesmír okolo nás“, o ktorú prejavili veľký záujem zvlášť mladí občania nášho mesta a blízkeho okolia.

Dňa 24. apríla 1960 bolo naše obyvateľstvo príjemne prekvapené, keď rozhlas a tlač priniesli správy: Ústredný výbor Komunistickej strany československa pokračujúc v zabezpečovaní úloh XI. zjazdu uznáva sa uskutočniť opatrenia na ďalšie zvýšenie životnej úrovne obyvateľstva v rozsahu 246 miliárd korún ročne, pri tom **znižit'**

maloobchodné ceny od 24. apríla o 1,8 miliárd, z čoho pripadne 0,5 miliárd na potravinársky tovar a 1,3 na priemyslový tovar. Ďalej zrušiť progresiu a znížiť základnú cenu bytovej svetelnej sadzby za odber elektriny z 80 na 70 halierov za 1 Kwh, poskytovať učebnice a školské pomôcky bezplatne pre žiakov všeobecnovzdelávacích, odborných a učňovských škôl, s platnosťou od 1. septembra, čím ušetria naši občania 0,4 miliardy ročne. Zvyšovať ďalej nízke starobné, invalidné a vdovské dôchodky zamestnaneckých starodôchodcov, a to s platnosťou od mája t. r.. Na základe toho sa zvýšili dôchodky o viac tisíc. Od menovej reformy je to šieste zníženie cien. Za účelom prehľadu uvediem niekoľko druhov tovaru, u ktorých prišlo k zníženiu cien. Cukor kryštálový zlacnel z 9,60 za 1 kg na 8,40 Kčs, ryža výberová z 10 Kčs na 8 Kčs, ryža II. akosť z 5 na 4 Kčs, rybacie konzervy z 9 na 6 Kčs, pralinky fond. z 36 na 33 Kčs za 1 kg. Sirup černicový zo 7 na 6 Kčs, káva jemná zmes zo 170 na 160 Kčs za 1 kg. Čaj zmes „Azia“ zo 7,90 na 6,50 za 5 dkg. Ďalej boli znížené ceny odevov, televízorov, rádii a rôznych iných potrieb pre domácnosti. Mzdy však zostali nezmenené. Každá rodina ušetrila do roka najmenej 300 Kčs. Naša vláda mieni aj naďalej znižovať ceny. Toto umožnia úspechy v rozvoji národného hospodárstva, predovšetkým v priemysle a stavebníctve, v raste produktivity práce. Rozsah zníženia cien potravín by bol širší, avšak poľnohospodárska výroba zatiaľ nie je uspokojivá. Ďalšie znižovanie cien je závislé aj na rozvoji rastlinnej a živočíšnej výroby ako družstiev, tak aj štátnych majetkov.

Rozšírenie služieb obyvateľstvu sa v tomto roku prejavilo v ďalších profesiách. Združené služby zriadili maliarsku údržbu, upratovanie bytov, kálenie dreva, leštenie parkiet, nosenie dreva a uhlia do pivníc, pomocné práce v domácnostiach. Počet pracovníkov sa zvýšil o 7 t. j. na 106 zamestnancov. Od polroka začala tiež televízna služba z Topoľčian. Riaditeľom Združených služieb je Jozef Selecký. Mestský národný výbor má tiež prevádzkarne, ktoré nie sú pod Združenými službami. Sú to: záhradníctvo, štrko-piesky, tehelňa, povozníctvo a murársku čatu, ktorej vedúcim je Anton Nemec.

V roku 1942 začal u nás pán Ďatko zoskupovať mlieko z okolia Hlohovca, ktoré sa potom u nás rozdeľovalo do súkromných predajní mlieka. Táto distribúcia nebola dostatočná, lebo úpadkom okolitých statkov sa stavy dojníc znižovali a pociťoval sa nedostatok mlieka na trhu. Súkromne hospodáriaci roľníci síce odpredávali prebytky svojho mlieka, ale mlieko nebývalo hygienicky preskúmané a bolo obyčajne predražované. V zmienenej mliekarni sa už mlieko kontrolovalo, pričom zistené závady neboli riadne odstraňované. V roku 1949 bola mliekareň znárodnená, k čomu prišlo v počiatkoch rozširovania a zdokonaľovania výroby mliečnych výrobkov v pôvodných staveniskách na Malinovského ulici, oproti evanjelického kostola. V tomto roku sa činnosť zameriava na zber mlieka z obvodu bývalého okresu Hlohovec a denne sa dováža mlieko zo štátnych majetkov, ako aj z jednotných roľníckych družstiev. Priemerne sa každý deň dovezie 15 000 litrov mlieka a prevádzkareň zamestnáva už 23 ľudí. Po znárodnení sa stala riaditeľkou prevádzkarne s. Studená, ktorú v r. 1959 vystriedal Ján Kadlečík.

V tomto roku sa začala výstavba **novej modernej budovy** Západoslovenských mliekarní, nár. podnik v Bratislave, prevádzkareň v Hlohovci na pozemku doterajšej mliekarene. Výrobná a administratívna budova s novým výkonným zariadením si vyžiada náklad 8 miliónov korún. Po dokončení spracuje nová mliekareň denne až 65 000 litrov mlieka. Bude jednou z najmodernejších a najvýkonnejších mliekarní na západnom Slovensku. Stavba má byť dokončená v r. 1962. Nová budova bude za doterajšou.

Za Gottwaldovým námestím, za hotelom Jeleň od Vinohradskej ulice sa začali **stavat'** v rámci družstevnej a štátnej výstavby **činžiaky**. Družstevný činžiak je dvojposchodový a tiež taký bude aj obytný dom Domovej správy MNV. Stavby zaberú priestranstvo záhrad budov východnej strany Námestia a predbežne nedôjde k odstraňovaniu nejakých starších budov, pretože výstavbe prvých dvoch činžiakov neprekážajú. Zmienené budovy sú na pozemku vinice Strnisku, ktorý mesto vykúpilo. Výstavba veľmi rýchlo pokračuje a obidva činžiaky budú v tomto roku dokončené a vydané do používania. Výstavbou obytných budov na tomto mieste dôjde k výkupu ďalších záhrad od súkromníkov. Tejto okolnosti sa nedá predísť, lebo mesto Hlohovec má v týchto časoch vzhľadom k počtu obyvateľov pomerne veľkú rozlohu. V intraviláne mesta sú pri mnohých domoch nadpriemerné záhrady. Okrem toho sa na týchto miestach nachádza mnoho menších ošarpaných stavenísk, ktoré nijako neslúžia dobrému vzhľadu mesta. Tiež Vinohradská ulica je z veľkej časti iba jeden nesúvislý rad a z druhej strany zmienené záhrady sú ohraničené starými plotmi a múrmi. Koncom tohto roka spomenuté dve budovy skrášlia priestor na úpätí Svinnej Hory. Taktiež sa pokračuje na výstavbe obytných budov na druhom sídlisku pri Váhu, ktoré tvoria Engelsovu ulicu. Na prvom sídlisku nastáva predlžovanie Marxovej ulice, ktorá sa tiahne od novej pošty smerom k Závaliu.

Individuálna výstavba sa sústreďuje hlavne za železničnou stanicou (v tzv. Novej štvrti), takže obvod mesta siaha na tejto strane až po Kamennú Horu. Okrem toho sa stavia aj v uliciach pod Svinnou Horou a 10 domov tvorí už rad na Šomodskej ceste od zámockej hornej brány smerom k Urbánku. Ďalej sa stavia v časti mesta od Dielov za bývalou Pažiťou. Napriek tomu, že sa v meste stavia, nie je možné uspokojiť všetkých uchádzačov o byty. Ku koncu minulého roka bolo zaevidovaných 1300 žiadateľov o nové byty, z toho 630 žiadostí je opodstatnených. V súčasnosti sa prejavuje veľká rozostavanosť rodinných domov.

Rada Okresného národného výboru v Hlohovci na návrh predsedov jednotných roľníckych družstiev usporiadala dňa 25. mája t. r. **aktív funkcionárov** a vedúcich pracovníkov jednotných roľníckych družstiev a Miestnych národných výborov. Bol to posledný aktív poriadany Okresným národným výborom Hlohovec. Usporiadany bol v zasadačke Okresného národného výboru v meste Modre a zúčastnilo sa na ňom mnoho funkcionárov miestnych národných výborov, jednotných roľníckych družstiev, riaditeľov škôl a iných pracovníkov, ktorí pomáhali pri rozširovaní a upevňovaní jednotných roľníckych družstiev v zrušenom okrese Hlohovec. Aktív sa skončil zábavou v Harmónii.

Dňa 23. júla t. r. nastali **veľké dažde**, ktoré rušili priebeh žatevných prác. Hladina rieky Váhu zo dňa na deň stúpala a koncom mesiaca júl dosiahla maximálnu výšku. Na ľavom brehu Váhu zvyšovaná hrádza od mesta nebola ešte dokončená. Ku kritickému dňu bola vybudovaná od železných mostov po Zámocký park. Hladina Váhu zaliala cestu – hradskú k dolnému mostu až do výšky 42 cm v mieste asi 100 m pred mostom. Budovy Jednotného roľníckeho družstva, Park kultúry a oddychu boli zaliate. Spodná časť amfiteátru bola zaliate vodou tak, že budova obliekarne sa nachádzala vo vode, hoci bola vyvýšená. V hľadisku voda vystúpila až pod druhú radu lavíc. Cez spodný most bola zakázaná premávka oboma smermi. Úroda bola z ohrozených miest urýchlene odvážaná. Ľudia sa chodili húfne pozerať na túto živelnú pohromu. Pohľad zo Šanca poskytoval obraz skazy. Obec Šulekovo bola z veľkej časti pod vodou. Cesta do Leopoldova a do trestnice bola zaliate. Cestná premávka bola prerušená nielen do Leopoldova, ale aj do Serede a Piešťan. Hradská do H. Zeleníc a okolité role boli pod vodou. Až dňa 28. júla začala voda pozvoľna upadať. Spodná voda zaliala tiež časť domov sídliska na Engelsovej ulici a na Nábřeží. Pod

vodou bol aj štadión a futbalové ihrisko. Ak by bola už dokončená hrádza k spodnému mostu, nebola by povodeň narobila mestu toľko škôd v miestach pri Hollého ulici. Predpokladá sa, že to bola už posledná povodeň, ktorá zaliala domy a priestranstvo v západnej časti mesta, pretože hrádza od Váhu bola ešte v tomto roku dokončená.

Menovaná hrádza na ľavom brehu Váhu bola začatá už na jar t. r.. Pôvodná kamenná hrádza bola zosilnená a zvýšená až o 1 meter. Pozostáva z hlíny, piesku a štrku a boky má vyložené kameňom, čím je hrádza značne spevnená. Štrk bol vybagrovaný z koryta Váhu, takže stavba hrádze rýchlo pokračovala. Na novej hrádzi, ktorá je širšia aj o 60 cm, je vybudovaný chodník pre peších. Avšak ešte aj na novú hrádzu (zvýšenú o 1 meter) bol vybudovaný železobetónový pás 80 cm vysoký, ktorý tvorí vlastne zábradlie od rieky. Je to vlastne múr, ktorý by v prípade potreby udržal mimoriadne vysokú hladinu Váhu. Stavbu hrádze a zábradlia previedol národný podnik Hydrostav Bratislava, odštepny závod Madunice, ktorý vybudoval aj Madunickú hydrocentrálu. Projekt vypracovali inžinieri Hydroprojektu nár. podnik v Bratislave. Koncom tohto roka po skončení ľavej hrádze až k dolnému mostu a odtiaľ ešte dolu k Podšomodí sa začala výstavba hrádze na druhej strane Váhu. Hrádza sa stavala od železničných mostov smerom dolu, ale nie až k starému mostu.

Veľký bager vo dne v noci (na tri smeny) prehlboval koryto rieky a navrhoval hrádzu, ktorá je taká vysoká ako hrádza na ľavom brehu rieky. Nová hrádza bola tiež ihneď upevňovaná kamennou stenou, takže ju žiadna povodeň neohrozí.

Dlho plánovaný **most ponad Váh** z Hlohovca smerom na Leopoldov bol už vytýčený a v druhej polovici t.r. sa začalo s výstavbou, len čo bola dokončená vyššie menovaná hrádza do Leopoldova. Trasa vedie z Gottwaldovho námestia cez objekt židovskej modlitebne, synagógy, priamo pod Hlohovské záhrady smerom k Váhu a stadiaľ sa cesta mierne zabočí a ide smerom k spínačke za Šulekovom, kde sa napojí na križovatke na pôvodnú hradskú. V stavbe mosta sa prejaví pokroková technika v mostnom staviteľstve. Pracujúci Doprastavu začali so stavbou tohto diela na brehu od Leopoldova. Most bude železobetónový, vyše 300 m dlhý. Pri jeho stavbe sa použijú niektoré novinky, najmä úsporný spôsob nakladania a betonáže nosnej konštrukcie. Pôda, na ktorú sa most stavia je málo únosná naplavenina, hlavne na pravej strane Váhu. Pri tradičnom spôsobe stavania by bolo potrebné urobiť masívne základy a prispôbiť podmienkam celú konštrukciu mosta. Na stavbe však uplatnia nový systém zakladania, ktorý sa osvedčuje pri stavbách na morských pobrežiach. Opory hlohovského mosta budú spočívať na železobetónových pilotách hrubých 1,1 metra a budú siahť do hĺbky 20 metrov. Pomocou osobitného strojového zariadenia stavbári zavrtajú oceľové výpažnice, vytiažia zeminu, uložia a ubijú betón. Ďalšou zaujímavosťou bude preklenutie riečiska. Celkové vyhotovenie mosta má byť dokončené v r. 1964.

Dňa 30. apríla 1960 bola **zahájená výstavba novej veľkej továrne** v Hlohovci za železničnou dráhou vedľa továrne Slovakofarmy. Na slávnosti sa zúčastnili mnohí význační predstavitelia úradov, strany a vlády. Úvodné slovo mal posledný predseda ONV Ján Baláž, ktorý privítal prítomných. Výroba bude zameraná na výrobu ťahaného čierneho a pozinkovaného drôtu a na výrobky z drôtu. Ďalej tiež na zváranú sieť do betónu. Plánovaný náklad na vybudovanie závodu si vyžiada 140 000 000 Sk. Prvá časť bude dostavaná za dva roky a hlavná časť za 3 roky. Druhá časť výstavby je plánovaná na výrobu antikoru. Závod bude plne mechanizovaný a zamestná do 800 ľudí. Stroje dodá Sovietsky zväz a Nemecká demokratická republika, ba čiastočne aj české závody. Pre závod sa už školí 300 našich občanov. Po prvom slávnostnom výkope nasledoval kultúrny program, v ktorom vystupovali

pionieri a učitelia miestnych škôl. Zakončenie bolo v jedálni Slovakofarmy, kde boli hostia pohostení, prezreli si observatórium a zapísali sa do kroniky Ľudovej hviezdárne a do pamätnej knihy mesta Hlohovec na stranách 311 – 312.

Na **deň osláv 1. mája**, bolo počasie zrána nepriaznivé. Pršalo a bol chladný vietor. Neskoršie dážď prestal a bolo oblačno. O 9.25 hod. začali oslavy na Gottwaldovom námestí. Zhromaždených bolo vyše 4000 ľudí pred rečnicou tribúnou pred Štátnou sporiteľňou. Po zahájení nasledoval sprievod, ktorý sa uberal Malinovského ulicou, povedľa nádražia a Leninovou ulicou späť. Čestná tribúna bola pred Deväťročnou strednou školou. Sprievodu sa zúčastnilo do 4000 ľudí a asi 2000 sa prizeralo na uliciach.

Dňa 8. a 9. mája sa uskutočnila v rámci osláv 15. výročia oslobodenia Československej socialistickej republiky prvá tohtoročná **spartakiáda** na Slovensku, a to na ihrisku nášho mesta. Ráno sa dostavil dážď, ktorý príroda už veľmi potrebovala. Neskoršie sa trochu vyčasil. Na ihrisku už bolo všetko pripravené. Odpoľudnia prišlo mnoho občanov z mesta i okolia. Mimo našich vystúpili aj cvičenci z Čiech.

K zlepšeniu zásobovania obyvateľstva stavebným materiálom bola zriadená **výrobňa pálených tehál**. Nachádza sa na severnom svahu Šumperkov, t. j. na Teplej Izbe, kde zeminy k tomuto účelu najlepšie vyhovujú. V tomto roku sa už začalo s výrobou a plánuje sa vyrobiť na 100 000 kusov pálených tehál. Ročná kapacita v ďalších rokoch bude 300 000 kusov pálených tehál. Príjmy mesta sa tým zvýšia.

Dňa 12. júna sa konali **voľby**. Pred voľbami boli poriadané verejné zhromaždenia, na ktorých sa občianstvu predstavili všetci kandidáti národného frontu pre voľby do Mestského národného výboru, proti ktorým neboli podané žiadne námietky zo strany občianstva. Účinným pomocníkom pri organizovaní bolo 5 agitačných stredísk, v ktorých pracovalo do 60 agitátorov. Agitačné strediská pracovali s obvodnými komisiami, v ktorých pracovalo do 600 agitačných pracovníkov, voličov. Mandátna komisia zistila, že vo volebných obvodoch sa zúčastnilo volieb 99, 82 % voličov, ktorí boli k voľbe oprávnení a tí na 100 % dali svoje hlavy pre kandidátov národného frontu. Do MNV bolo zvolených 68 poslancov a 68 volebných obvodov. Sociálne zloženie poslancov národného frontu je: robotníkov 38 (t. j. 56 %), členov jednotného roľníckeho družstva je 8 (12 %), verejných politických pracovníkov 10 (15 %), pracujúcej inteligencie 11 (16 %) a jeden vojak. Všetci sú slovenskej národnosti. Priemerný vek poslancov je 39 rokov.

Dňa 25. júna t. r. bolo **prvé zasadanie nového Mestského národného výboru**. Diskusia sa rozvinula na problémy a ich riešenie zamerané na rozvoj socialistickej spoločnosti ako nástup do III. päťročnice. Úradné priznanie zmeny názvu úradu z doterajšieho miestneho národného výboru na mestský národný výbor prešlo dňom 1. júla 1960. Za predsedu Mestského národného výboru bol znovu zvolený Ľ. Režný. K uvedenému času patrí pod Domovú správu 448 obývatel'ných bytov. Domovú správu vedie Michal Orlický so siedmimi pracovníkmi.

K prvej polovici t. r. Hlohovec má nasledovné **školy a ich obsadenie**:

I. Materská škola -	dvojtriedna	- 4 učítelia	- 70 detí,
II. Materská škola -	jednotriedna	- 1 učíteľ	- 32 detí,
III. Materská škola -	dvojtriedna	- 3 učítelia	- 70 detí,
IV. Materská škola -	jednotriedna	- 2 učítelia	- 28 detí,
I. Osemročná stredná škola -	18 tried	- 25 učíteľov	- 611 žiakov,
II. Osemročná stredná škola -	17 tried	- 22 učíteľov	- 660 žiakov,
III. Osemročná stredná škola -	13 tried	- 18 učíteľov	- 450 žiakov,
Jedenásťročná stredná škola -	27 tried	- 40 učíteľov	- 1012 žiakov,

Hudobná škola -	4 triedy – 4 učitelia	- 105 žiakov,
Osobitná škola -	4 triedy – 4 učitelia	- 70 žiakov,
Družina mládeže -	4 triedy – 4 pracovníčky	- 96 stravníkov,
Školská jedáleň -	2 triedy – 7 pracovníčok	- 380 stravníkov.

Kino Úsmev: V minulom roku bolo 854 predstavení, ktoré navštívilo 233 000 ľudí. Zamestnáva 11 zamestnancov a ročne dosiahne tržbu okolo 700 000 Kčs. Vedúcim kina je František Minarik. Mestský dom osvetly je od reorganizácie premenovaný na Mestskú osvetovú besedu. Táto má okrem vedúceho jedného výtvarníka, metodičku, pokladníčku a účtovné práce prevádza externý pracovník. V Mestskej osvetovej besede sú ešte roční externí pracovníci ako napr. lektori hudby, učitelia rôznych kurzov (tanca, baletu, reči), tiež je tu fotokružok, šachový krúžok a pod. Mestský dom pionierov a mládeže má okrem vedúceho ešte dvoch pracovníkov. Ďalej pod Mestský národný výbor patrí Mestská knižnica, ktorú vedú dve zamestnankyne. Územné detské jasle zamestnávajú sedem pracovníčok. Mestské múzeum zastávajú okrem vedúceho pracovníka tiež dvaja iní zamestnanci.

Sústavná a cieľavedomá výchova pracujúcich k vedeckému svetonázoru a boj proti nepriateľskej ideológii patrí k najprednejším úlohám. Rôzne prednášky a besedy mali úspech a rodičia už v menšej miere posielajú svoje deti na **náboženskú výchovu**. V roku 1959 bolo v I. Osemročnej strednej škole zapísaných na náboženskú výchovu 63,3 % žiakov. V tomto roku len 54,1 %. Jedenástočná stredná škola má už len 45,8 %.

Bývalý Úsvit bol premenovaný na národný podnik Sloboda, ale neskoršie bol začlenený do národného **podniku Mier** Topoľčany. Podnik stále priberá zamestnancov. Od roku 1955 sa tu vyrábali obľúbené príborníky, matrace a iné predmety. V tomto čase je podnik zameraný na výrobu kvalitných skriniek na televízne prijímače. Továrň má divadelný krúžok a desaťčlenný hudobný kolektív. Zamestnáva do 800 ľudí.

Na voľnom priestranstve medzi kasárňou a ulicou Československej armády bola vybudovaná v rámci akcie „Z“ nová, moderná, dvojposchodová budova – **III. Osemročná stredná škola v Hlohovci**. Jej slávnostné otvorenie sa konalo dňa 11. septembra t. r.

V auguste t. r. začala druhá etapa výmeny starého nevyhovujúceho **elektrického osvetlenia**, čo občianstvo kvitovalo s veľkým uspokojením. Tým sa malo doriešiť nedostatočné osvetlenie ako námestia, tak aj Malinovského ulice. V novembri prvý krát zažiarili nové osvetľovacie telesá, ktorých svetlo už nebolo slabé, žltkasté, ale silné, žiarivé – modrasté. Pretože sa jedná o zvláštny druh osvetlenia, chodia sa do nášho mesta pozrieť a informovať obyvatelia iných miest, ktorí si tiež plánujú zriadiť podobné osvetlenie. Nové osvetlenie už nemá pouličné vonkajšie vodiče, ale vedenie je podzemné, káblové.

Počiatkom mesiaca október začal veľký **nábor do Jednotného roľníckeho družstva** v Hlohovci, ktorí prevádzali pracovníci Mestského národného výboru a iných miestnych organizácií, ako aj zástupcovia trnavských ustanovizní. Počas niekoľkých týždňov sa podarilo rozšíriť rady súkromne hospodáriacich roľníkov. Pre spoločné hospodárenie sa na jeseň rozhodlo 178 stredných roľníkov a mnoho menších obhospodárovateľov pôdy, ktorí vniesli do Jednotného roľníckeho družstva cez 530 hektárov pôdy. Koncom t. r. bolo už družstvo celoobecné a malo viac ako 2000 hektárov pôdy. V týchto dňoch sa začína s hospodársko-technickou úpravou pôdy. Mnohí z nových družstevníkov sa už zapojili do jesenných poľnohospodárskych prác v Jednotnom roľníckom družstve.

Mesto Hlohovec má už v niektorých uliciach dlho očakávaný **vodovod**. Zásobovanie mesta je však podmienené vybudovaním dostatočných studní, ktorých kapacita by vystačila v každom čase dodávať žiadané množstvo vody. Za Tehelnou ulicou je vybudovaný veľký vodojem – vodáreň, čo je asi 30 metrov nad mestom. K vodárni je vybudovaná nová cesta, ktorá vedie do novo vystavanej ulice na Svinnej Hore, stadiaľ rovno do Podzámskej. Vodáreň je ohradená plotom.

Najstarším závozom v Hlohovci je **pivovar**, ktorý bol založený v r. 1722. Hlohovské pivo bolo jedno z najlepších na Slovensku a len snáď pivo Steinovho pivovaru v Bratislave sa mu vyrovnalo ešte počas prvej svetovej vojny. Do roku 1939 bol majiteľom Jozef Miller. V r. 1948 bol pivovar znárodnený. V tú dobu zamestnával do 50 ľudí. V tomto roku bola výrobná kapacita 15 000 litrov piva denne. Zariadenie bolo už staré a výroba nepostačovala dopytu, hlavne počas letných mesiacov. Znárodnený pivovar započal rekonštrukciu v roku 1951 a tá bola dokončená v r. 1953. Bola prevedená prístavba, prístavba výrobných miestností, vrátnice a renovované boli aj doterajšie budovy. Tiež došlo k zlepšeniu výroby dodaním racionálnejších strojov. Ročná kapacita sa zvýšila na 3000 hektolitrov dennej várky. V r. 1953 bola reorganizácia pivovarov a vedenie tunajšieho pivovaru bolo premiestnené do Nitry. V Hlohovci zostal vedúcim závodu Jozef Rosypal a dvaja pracovníci v administratíve, ktorí mali na starosti expedíciu piva a vedenie prvotnej evidencie a záznamov. Vedľajším výrobkom pivovaru je vyvarený slad – mláto, ktoré sa odpredáva ako krmivo jednotným roľníckym družstvám a štátnym majetkom, čo má priaznivý vplyv na zvyšovanie dojivosti kráv.

V tomto roku došlo k všeobecnej **úprave pohrebiska**, čo previedli zamestnanci Združených služieb mesta Hlohovec. Upravené boli hlavne cesty, vyčistené boli aj vedľajšie chodníky. Vylepšená bola aj ohrada, najmä v mieste Domu smútku, kde boli postavené dve nové brány. Okrem toho boli okolo Domu smútku vysadené okrasné stromy, brezy, smutné vrbky, topole a iné. Plánuje sa odstránenie agátov pri hlavnej ceste. Prišlo aj k rozšíreniu pohrebiska.

V jeseni t.r. bolo naše občianstvo potešené začatím **výstavby polikliniky** pri Váhu, a to na mieste bývalej Šopy a čiastočne už aj v areáli Zámockej záhrady. Do konca roka boli položené základy hlavnej budovy, ktorá bude dvojposchodová a s moderným vybavením.

Rozšírené jednotné roľnícke družstvá a štátne majetky potrebujú nové kádre odborných poľnohospodárskych pracovníkov, ktoré chcú vyškoliť z radov najmladších občanov. Pre rýchly rast socializácie poľnohospodárstva nestačia doterajšie školy. V dôsledku toho bola zriadená aj u nás škola na križovatke ulíc Leninovej a Jesenského (bývalý daňový úrad) – **pôdohospodárska odborná škola**.

Po dokončení hydrocentrály na Váhu v blízkosti obce Madunice boli tamojšie staveniská využité pre ubytovanie novej správy – vedenia budúcej továrne na tabuľové sklo, ktorá je plánovaná na považskej rovine, neďaleko nového riečiska Váhu pod priehradou. S výstavbou sa začne neskoršie. Toho času prebieha **nábor** pracovníkov **pre budúcu továreň**. Aj z nášho mesta a blízkeho okolia sú vysielaní pracovníci do západných Čiech, kde v továrni na tabuľové sklo v Oloví sa zaškolia. Zapracovanie potrvá asi 4 roky.

Žiaden štát sa nemôže nášmu vyrovnáť súhrnom **vymožeností**, ktoré sa u nás poskytujú **občianstvu**, bezplatnými službami v školstve, zdravotníctve, zabezpečením pracujúcich v prípade choroby, staroby alebo invalidity, tiež starostlivosťou o deti a inými prednosťami. V Hlohovci je t. č. 1683 dôchodcov a poberajú mesačne 647 281 Kčs. Priemerne na 1 dôchodcu pripadá 384 Kčs. Na výživu 118 dôchodcom sa mesačne prispieva 11 800 Kčs. Spoločné stravovanie sa

im poskytuje u závodov štátneho pohostinstva. Toto štát poskytuje z penzijnej základiny národného poistenia, na ktoré zamestnaní občania prispievajú vo výške 10 % hrubej mesačnej mzdy, zamestnávateľ platí za zamestnancov do fondu národného poistenia. Súkromníci, ktorí neboli v pracovnom pomere mali platiť sami zo svojich dôchodkov na národné poistenie podľa výšky ich príjmov. Mnohí si poistné nevyrovnali a majú vysoké nedoplatky od vzniku tohto poistenia vôbec. Nedoplatky ku dňu 1. januára činili 503 000 Kčs.

Okresný národný výbor a Krajský národný výbor spolu poukázali na **investície mesta** 538 000 Kčs. Na údržbu verejných studní sa v minulom roku vydalo 73 000, na verejné komunikácie 66 000 Kčs. Na školstve 1 076 000 Kčs, okrem nákladov na generálne opravy II. Osemročnej strednej škôl, čo si vyžiadalo náklad 114 000 Kčs. Na akciu „Z“ sa vynaložilo 420 000 Kčs. Na dokončenie štadióna 100 000 Kčs. Tým boli splnené úlohy volebného programového plánu.

V tomto roku bolo odpracovaných 113 500 brigádnických pracovných hodín **vybudovaním** hodnoty diela za 1 milión korún, o čo sa pričínili najmä občania Novej štvrte pri vyhotovení chodníkov a ciest. Na brigádnických prácach sa ďalej podieľali pracovníci jednotlivých závodov. V tomto roku sa vybuďovala ulica Arpáda Felcána, ďalej Nerudova, Fučíkova, ktoré dostali asfaltový koberec. Boli vybudované chodníky na Malinovského ulici, na Komenského ulici, na ulici 9. mája. Doprastav na prácach vodovodu vyčerpá 1 979 000 Kčs a splnil plán na 110 %. Kanalizácia bola splnená na 100 %, čím si vyžiadala náklad 1,3 milióna korún. Na výstavbe závodu Železárny a Drôtovni sa v tomto roku prestavalo spolu 5 miliónov Kčs. Výstavba polikliniky a pôrodnice si vyžiadala náklad 12 350 000 Kčs a má byť dokončená v roku 1964. Pokračovalo sa v plynifikácii. Bolo prevedené štrkovanie a úprava chodníkov, spolu 3000 m² v dĺžke 900 bežných metrov, na Zábraní, Peterskej a Čulenovej ulici. V Slovakofarme bol vyhotovený párovod v tabletkárni, čo si vyžiadalo náklad 569 000 Kčs. Okrem toho nová tabletkáreň stála 805 000 Kčs. Na prestavbu kanalizácie sa vynaložilo spolu 640 000 Kčs. V tomto sa pokračuje.

V roku 1960 sa v našom meste narodilo 649 detí. Zomrelo 72 občanov, sobášov sa uzavrelo spolu 116.

Horeuvedené údaje sú zo záznamov matriky Mestského národného výboru v Hlohovci.

Rok 1961

Tento rok začal s perspektívou pokračovania vyznačených stavieb v našom meste a tiež s prihliadnutím na **40. výročie** založenia Komunistickej strany Československa. Počiatkom roku 1921 bol delegovaný na Lubochniansky zjazd náš rodák Jozef Kompán, ako člen Sociálno demokratickej strany v Hlohovci, aby sa položili základy novej Komunistickej strane v našom štáte. V intenciách zjazdu v Lubochni bola založená Komunistická strana aj v našom revolučnom mestečku ešte na začiatku júna tohto roka a do jej radov sa nadšene prihlásila nielen časť bývalých členov Sociálno demokratickej strany, ale aj mnoho občanov iných strán, resp. dosiaľ bezpartajných. V tomto roku boli poriadané schôdzky, na ktorých sa pripomínalo 40 rokov boja a vývoja Komunistickej strany a rekapitulovali sa výsledky ako aj dosiahnuté úspechy. Poukazovalo sa na 24 rokov ťažkého zápolenia s vládnucimi kruhmi doterajších režimov a na 16 rokov rozvoja t.j. od oslobodenia. V tejto dobe sa v našom meste vytvorilo viacej ako dosiaľ za celé storočia a zo zaostalého poľnohospodárskeho mestečka sa stáva moderné priemyselné mesto. K oslavám tohto výročia k nám došiel z Trnavy tajomník OVKSS, ktorý prehovoril k našim

občanom. Trase novej cesty na nový most a odtiaľ priamo do Leopoldova stála v ceste budova židovskej modlitebne – synagógy v Hlohovci na Hlohovej ulici. V snahe udržania priameho smeru a čo najmenejšej novej asanácie obytných budov, projektanti nemohli voliť nič vhodnejšie, ako odstránenie budovy. Modlitebňa mala iba niečo viac ako 70 rokov a bola používaná na sklady Závodov Viliama Širokého – Odevy v Hlohovci. Počas prechodu frontu bola značne poškodená a Židovská náboženská obec v nej používala iba jednu miestnosť. Renovácia by si bola vyžiadala vysoké peňažné náklady, preto oprava viazla a synagóga nevyhovovala. V polovici februára t.r. začali byť odstraňované vnútorné zariadenia. Potom bola rozobraná strecha a rozobrané aj dve vežičky portálu. Počiatkom marca boli pováľané obvodové steny synagógy buldozénom. Budova bola postavená z pálených tehál, ktoré boli spájané cementovou maltou.

Na **výročnej členskej schôdzi Jednotného roľníckeho družstva** v Hlohovci, ktorá sa konala 15. februára 1961 v kine Úsmev, bol prítomný predseda Okresného národného výboru z Trnavy s. Gabriel. Na tejto schôdzi bola vyhodnotená činnosť družstva za minulý rok 1960 a bola prečítaná bilancia ako aj výsledok hospodárenia z minulého roka. Členovia dostávali za každú odpracovanú pracovnú jednotku 12,- Kčs ako aj 5 kg naturálií v obilninách na každých 100,- Kčs. Naturálie boli vydané po skončení roka a to vo forme kukurice alebo jačmeňa. Priemerne bolo odpracovaných 182 pracovných jednotiek, pričom sa neberú do úvahy 2/3 členov, ktorí sa na prácach družstva nezúčastňujú. Na terajšej schôdzi bol zvolený nový predseda družstva Florián Kubínsky ako aj nová správa.

V našom chotári prevádzala Seizmická skupina Československých naftových dolov n.p. Brno **vrtné pokusy pôdy**, pričom sa hľadali minerálne oleje. Na tieto práce bolo zameraných desať zamestnancov, ktorí boli ubytovaní v maringotkách v obvode budovy múzea, na bývalom kláštorskom dvore. Výsledky hľadania v okolí nášho mesta boli negatívne, i keď sa hľadanie opakovalo. **Sčítanie obyvateľstva** v celom štáte bolo pripravované už od počiatku roka. Boli vymenovaní sčítací komisári, ktorí v dňoch 1. – 4. marca navštevovali domácnosti. Za každú rodinu bol vystavený sčítací hárok, ktorý mal viacej otázok na vyplnenie, takže boli spísaní nielen príslušníci rodiny, ale aj rozmery a vybavenie bytov napr. vodovod, plyn, elektrické osvetlenie, počet a druh elektrických spotrebičov, rok vystavania budovy a iné. Sčítací komisári na mieste prekontrolovali vystavené hárky a prevzali ich popodpisované pre sumarizovanie na Mestskom národnom výbore. Podľa smernice prevzatých sčítacích hárkov v meste Hlohovec bolo ku dňu 1. marca 1961 spolu 3 251 bytov obývaných a používateľných. Tieto byty mali nasledovné vybavenie:

Elektrické osvetlenie malo 3 119 bytov, rádioprijímače 2 771 a televízorov 715 bytov. Špajze pre kuchyňu malo 1 961 bytov, kúpeľne s vaňou iba 777 bytov, ústredné kúrenie 87 bytov, vodovod 722 bytov. Plyn malo 227 bytov, elektrické sporáky sa nachádzali v 349 domácnostiach. Chladničky boli v počte 618 a pračky 1 566. Ohrievače vody 214 a telefón malo 160 rodín. Kanalizácia bola zistená v 585 domoch.

Stav bytového majetku ku dňu 1. marca 1961 bol podľa výsledkov sčítania ľudu nasledovný:

Všetkých domov bolo 2005. Z uvedeného počtu bolo 1 926 prízemných domov, 57 jednoposchodových, 20 dvojposchodových a 2 trojposchodové domy. Vyššie domy dosiaľ neboli, ale už sú v stavbe aj vyššie. Budov starších ako 100 rokov bolo ku dňu sčítania 443, ktoré mali 868 bytov. Domov od 90 – 100 rokov bolo 51 a tie mali 115 bytov. Domov od 80 – 90 bolo 32 a tie mali 68 bytov. Domov postavených od r. 1882 do 1891 bolo 31, ktoré mali 72 bytov. Domov starších ako 60 ročných bolo 41 so 68

bytmi. Domov 50 – 60 ročných sa prihlásilo 59 so 106 bytmi. Domov od 40 – 50 rokov bolo 84 so 119 bytmi. Domov 30 – 40 ročných bolo 342 so 473 bytmi. Domov od 20 do 30 rokov bolo 231 s 312 bytmi. Domov od 10 do 20 rokov bolo 247 s počtom bytov 304. Domov mladších ako 10 rokov sme mali 444 a tie mali 746 bytov. Z uvedených čísiel je vidno, že koncom minulého storočia domov málo pribúdalo, čo sa javí i v terajšom storočí. Až od r. 1922 výstavba začala rásť výstavbou terajšej Malinovského ulice, ďalej Radlinského, Hurbanovej a Bernolákovej, ba aj iných ulíc. Najväčší prírastok domov je od r. 1952. Ku dňu sčítania bolo v našom meste spolu 12 575 ľudí. Z toho bolo 6 034 mužov a 6 541 žien. Narodených v r. 1961 od 1.1. do 1.3. bolo 37 detí, z toho len 10 chlapcov. Detí do 5 rokov 1 422 z toho 671 mužského pohlavia. Detí od 10 – 15 rokov bolo 1 302, z toho 667 dievčat. Mládež od 15 do 20 rokov bola v počte 1 021, z toho 492 chlapcov. Ľudí od 25 do 30 rokov bolo 864, z čoho bolo 391 mužov. Ľudí od 30 do 35 rokov bolo 895, z toho 449 mužov. Od 35 do 40 rokov v počte 964, z toho žien 504, od 40 – 45 rokov v počte 557, do 50 rokov 748, do 55 rokov – 756 ľudí, do 60 rokov – 606 ľudí, z toho 289 mužov, do 65 rokov – 488, z toho 215 mužov a starších bolo 863 ľudí.

V Hlohovci začala dňa 1. septembra 1959 **nová výrobná**. Po zrušení okresu Hlohovec bol premiestnený aj ľudový súd do Trnavy, v dôsledku čoho sa uvoľnila stará budova v Hollého ulici, ktorá dlhé roky slúžila justícii. Bola tu tiež okresná prokuratúra a aj menšia väznica. Na prízemí, kde bola pozemková kniha, bol tiež súdny archív. Do uvoľnenej budovy sa začlenila výroba fúkaného skla, čo na prvom poschodí zriadil „Invalid“ ľudové družstvo invalidov, so sídlom v Trnave a výroba sa zameriava na vianočné, stromkové ozdoby. Výrobu zaviedol odborný pracovník sklárskeho priemyslu v smere fúkaného skla a to František Jadroň, ktorý je dodnes vedúcim pracovníkom tunajšej výroby. Druhou odbornou pracovníčkou je tu naša rodáčka Mária Sklenárová, ktorá je vedúcou výroby a usmerňuje 30 robotníčok, zväčša mladých dievčat so zmenenou pracovnou schopnosťou. Čoskoro má dôjsť k zmene názvu družstva a to namiesto Invalid, má dostať názov „Rozvoj“, čo má byť aktuálne v krátkom čase. Spočiatku tu pracovali aj miestni invalidi. V budúcom roku sa plánuje rozšírenie výroby až na 100 pracovníkov. Pre zlepšenie technológie výroby a zlepšenie pracovných podmienok zamestnancov sa previedlo v lakovni vetranie výkonnejšími ventilátormi, vsadené boli dva kompresory vo fúkarni, v miestnosti postriebrenia sa zaviedla sušiacca pec a postavila sa nová destilačná aparátúra. Ďalej sa zaviedla nová sušiacca pec – pásová, na sušenie výrobkov z máčaných acetónových farieb s odsávacím zariadením na výpary. Tiež bola zavedená nová inštalácia pre neónové osvetlenie. Hotové výrobky preberá náš trh. Okrem toho už v tomto roku boli vyexpedované hotové výrobky aj do cudziny a to do Francie, Spojených štátov amerických a tiež aj do Anglie. Objednávky sú pridelené a tiež vývoz zaobstaráva „Jablonec“, n.p. Vyrábajú sa ozdoby z fúkaného skla, ktoré sa taví v plynných plameňoch zo sklenených rúrok dodaných z výroby českého skla, ako suroviny. Vyfukujú sa sklenené gule, hríbiky, ale najviac sa žiadajú vtáčiky i keď sú najnákladnejšie.

Dňom 1. septembra minulého roka sa začalo u nás **vyučovanie v poľnohospodárskom odbornom učilišti – odbor pestovateľský a chovateľský**. Toto učilište je zriadené v budove bývalého Daňového úradu na Leninovej ulici pri mlyne. Vyučovanie sa začalo so 65 žiakmi, pod vedením Jozefa Novosedlíka, odborný výcvik vedie Michal Pavlovič. Pri vyučovaní sa nemožno zaobísť tiež bez externých učiteľov z Piešťan. Učilište je internátne a má 60 lôžok. Vzhľadom na to, že budova na účely školy nevyhovuje, bola prevedená adaptácia s nákladom 300

tisíc Kčs a zriadené boli tri triedy. Plynofikácia si vyžiadala 50 tisíc. Zriadená bola aj kuchyňa a jedáleň. V suteréne sú dielne pre dielenské vyučovanie. Adaptačné práce previedol Okresný stavebný podnik, závod Hlohovec. O zariadenie tejto školy sa zaslúžil s. Pavlovič a s. Novosedlík. Doba učenia trvá dva roky. Žiaci sú vysielaní do učilišťa z Jednotných roľníckych družstiev. Absolventi nadobúdajú vzdelanie základného odborného pracovníka v poľnohospodárstve. Učebná doba sa končí záverečnými skúškami a po úspešnom absolvovaní môže frekventant ísť na ďalšiu nadstavbovú školu v poľnohospodárstve (Poľnohospodárska technická škola), ktorá končí maturitou a kde sú žiaci uprednostnene prijímaní. Na brestoch zámockého parku sa v minulých rokoch vyskytla choroba, ktorú zavinil lykožrút menovaný „gracióza“. Vo februári t.r. bolo do 200 stromov vyťatých. Poškodenie bolo tak silné, že vyschli. Za účelom zamedzenia ďalšieho poškodenia boli zavolaní fotopatológovia, ktorí previedli chemický postrek stromového porastu, aby sa zamedzilo šíreniu skazy. Neskôršie sa však ukázalo, že každý postrek je neúčinný, takže sme doteraz proti menovanému škodcovi bezmocní, poškodzovanie postihuje aj ďalšie stromy. V dôsledku toho sa môže predpokladať, že ešte viacej stromov bude musieť byť vyrúbaných, lebo brestov je tu pomerne viac.

Prihliadnuc na **školský rok 1958/1959** z Jedenásťročnej strednej školy v Hlohovci vyšlo 97 maturantov, z toho 62 dievčat a len 35 chlapcov. Z týchto sa prihlásilo na vysoké školy 30 dievčat a 20 chlapcov. Na nadstavbové odborné školy sa prihlásilo 29 dievčat a 15 chlapcov. Z I. Osemročnej strednej školy vyšlo 58 žiakov. Z toho sa prihlásilo na výberové školy 25 dievčat a 11 chlapcov. Na tejto škole vyučovalo 39 učiteľov. V školskom roku 1959/1960 vyšlo z II. Osemročnej strednej školy 61 žiakov, z ktorých sa prihlásilo na výberové školy 14 dievčat a 8 chlapcov. V tejto škole pôsobilo tiež 39 učiteľov. V r. 1960 došlo k zmene názvu niektorých škôl. Jedenásťročná stredná škola bola premenovaná na Strednú všeobecnovzdelávaciu školu a Osemročné stredné školy na Základné deväťročné školy. Zo strednej všeobecno-vzdelávacej školy v Hlohovci vyšlo v r. 1959/1960 82 absolventov. Z týchto sa prihlásilo na vysoké školy 35 dievčat a 16 chlapcov. Na nadstavbové školy sa prihlásilo 17 dievčat a 2 chlapci. Pred skončením školského roka sa prevádzkali náborové do poľnohospodárstva a do poľnohospodárskych odborných škôl, keďže naše družstvá a štátne majetky potrebujú mnoho odborných a kvalifikovaných síl, aby dosahovali vyššiu produkciu.

V minulých rokoch bolo v Pamätnej knihe spomínané, že naše mesto dostalo novú budovu poštového úradu s novou automatickou **telefónnou centrálou**, ktorá mala trojmiestne čísla. Táto centrála už nestačila pre stále rozširovanie telefónnej ústredne – automatiky. V dôsledku toho sa zmenili doterajšie trojmiestne čísla na štvormiestne. V tomto roku malo naše mesto už 160 súkromných telefónov a toto číslo sa stále zvyšuje.

Po odstránení synagógy došlo k úprave priestoru od Hlohovej ulice povedľa Učňovskej školy priamo na trasu nového mostu. Súčasne sa **budovala** aj nová cesta od Spinačky v Šulekove až k novému mostu. Nová cesta vedie priamo od križovatky u Spinačky cez polia obce Šulekovo a obec obchádza. V druhej polovici leta už bolo vidieť postavených niekoľko pilierov na pravej strane Váhu, kde boli od cesty položené prvé nosníky pre nový most. Súčasne bola budovaná aj **nová hrádza** na pravej strane rieky Váhu, ktorá spúta rieku a zamedzí povodňiam, ktoré po stáročia ničili úrodu šulekovského chotára. Pracovníci Hydrostavu urýchlene dokončili hrádza a hrádza tak splní dávnu túžbu občanov Šulekova, ktorí veľmi povodňami trpeli. Stavbu viedol Ing. Czobor a jeho zásluhou práce prebiehajú v predstihu. Cesta na nový most z námestia si vyžiadala návozu tisícov kubíkov zeminy a štrku. Na mieste

pred bývalou synagógou bol prudký svah dolu k rieke, ktorý bol pre cestu preklenutý a veľký návoz pre novú cestu celkom zmenil tvár tunajšieho priestoru. Výška cesty dosahuje na niektorých miestach až 10 m výšky a stúpanie z mosta na Gottwaldovo námestie je minimálne. Koncom tohto roka už bolo vidieť z mosta, ako sa v zeleni pasienkov za Váhom belie nová betónka, na ktorej denne bývalo rušno už od ranných hodín. Betonári z partie majstra Jozefa Čapku v krátkom čase vybudovali oporné múry na mieste, kde kedysi stáli staré domy pod židovskou modlitebňou. Veľké Tatrovky hodinu čo hodinu chrľili desiatky kubíkov zeminu a ťažký valec pozvoľna prechádzal po nánose hrádze, kde vystriedal ťažký buldozér, ktorý pred ním vyrovnával navozenú zeminu. Za Váhom trčia k horizontu ramená bágrov, ktoré nielen prekliesnili cestu novej betónke, ale aj pomáhajú stavbe nového mostu, ktorý bude 340 m dlhý a nad riekou bude stavaný letnou betonážou. Prefabrikáty nosníkov dodala výrobnia zo Senca. Stavba mostu potrvá až do r. 1964. Dňa 31. mája 1961 bolo naše obyvateľstvo ohromené správou z rozhlasu a dennej tlače, že našim okolím prejde predseda Rady ministrov SSSR **Nikolaj Sergejevič Chruščov**, zastaví sa na krátko v niektorých našich mestách a odcestuje rýchlikom do Viedne. Oči celého sveta sa upierajú na rakúske hlavné mesto, kde sa hlava SSSR stretne s americkým prezidentom Kennedym. Na tvárach našich občanov sa prejavovala radosť, keď sa uberali do Leopoldova, kadiaľ má prejsť zvláštny rýchlovlak so súdruhom Chruščovom a jeho sprievodom. O 21. hodine večer sa prihnal ovenčený vlak do vyzdobenej stanice, kde sa zastavil. Veľké zástupy ľudí ho srdečne vítali a prevolávali heslá, aby tým vyjadrili pozdrav prvému tajomníkovi KSSS.

Osobne sa s ním pozdravili zástupcovia okresných úradov z Trnavy na čele s prvým tajomníkom okresného výboru KSS. Nadšenie občanov nemalo konca kraja. Davy obostúpili vozeň, v ktorom sa vzácny hosť nachádzal. Naše ženy sa pozdravovali s manželkou Ninou Chruščovovou. Krátko potom sa pohol vlak ďalej. N.S. Chruščov prišiel ešte večer do Bratislavy a odtiaľ odišiel v sprievode našich štátnych predstaviteľov na hrad Smolenice, kde prenocoval. Tak mnohí naši občania mali možnosť vidieť významného štátnika a bojovníka za svetový mier v našom okolí a blízkosti nášho mestečka s revolučnou tradíciou.

Ako bolo už v minulom roku spomenuté, z bývalej krátkej odbočky ul. Národného povstania (bývalej Kovarskej), vznikla nová ulica, ktorá dostala názov **Marxova ulica**. Zmienená odbočka zanikla pri vile F. Strnisku. Iba malá spojka – cesta odbočovala do Vinohradskej ulice, ktorá bola ohraničená dvomi múrmi, za ktorými boli rozsiahle záhrady patriace k domom obráteným do novovzniknutej Marxovej ulice. Zmienené záhrady a Strnisková vinica boli zrušené, lebo parcely pozemkov boli vo verejnom záujme zabrané pre miesto nového sídliska. Už v minulom roku boli v zrušených záhradách postavené dva činžiaky. V tomto roku začala výstavba tretieho činžiaku. Aby sa umožnilo postavenie tohto domu, museli byť asanované niektoré domy vedľa odbočky a spojky a to dom Alfedyho a Majerníkov. Zostala iba vila Františka Strnisku. Vznikom Marxovej ulice sa celkom zmenil vzhľad a tvárnosť tejto časti mesta. Zanikli mnohé záhrady, nevyhovujúce domy, uličky a vznikla nová moderná časť nového sídliska, ktorá bude aj v budúcom roku, ba aj v ďalších sa stále rozširovať. Tým sa tvárnosť mení zo dňa na deň a namiesto starého, tu vzniká všetko nové. Nová Marxova ulica už má položené základy na predĺženie, čo vytvorilo predpoklad na vznik nových činžiakov na tomto mieste. Trasa zmienenej ulice vychádza z ul. Národného povstania, t.j. od novej pošty, miernym záhybom pokračuje k uličnej spojke z Podzámskej ulice kolmo na bývalú Fuksovú uličku, ktorá vznikom ďalších činžiakov tiež zanikne a bude nahradená širokou východnou ulicou z Podzámskej ulice. Vznikom Marxovej ulice sa skrúti do značnej miery cesta od

Poštového úradu k novým uliciam pod Svinnou Horou. Vo výstavbe sú nové ďalšie činžiaky, kde sa už v tomto roku poskytne našim občanom 40 bytov štátnej výstavby a 18 bytov z družstevnej výstavby. Tak sa spojí nová štvrť pod Svinnou Horou, kde sú rodinné domky so sídliskom Marxovej ulice. V našom meste sa stretla družstevná výstavba s veľkým porozumením a záujmom. Nové činžiaky sa stavajú postupne smerom k ul. Národného povstania, kde vytvoria moderné sídlisko, ktoré už dnes vidno od Poštovej budovy. Spomenuté obytné bloky stavia n.p. Pozemné stavby, ktoré prevádzajú všetko príslušenstvo (plyn, elektrické inštalácie a iné úpravy), takže ich kompletne odovzdávajú túžobne čakajúcim našim občanom. Na sídlisku pri Váhu sa skončila výstavba obytných budov. Povodeň v minulom roku zapríčinila, že voda zaliala skoro celé sídlisko, ba aj domy na Nábřeží i keď vybudovaná mocná hrádza navždy odstránila priame zaplavenie povodňou Váhu. Príčinou toho je, že stará kanalizácia mesta je pomerne nízko a stúpaním hladiny rieky Váhu kanále vyúsťujúce do rieky umožňujú zalievanie priestoru sídliska. Problém spodnej vody zostal tak nevyriešený. Aby sa zamedzilo záplavám, prevádzajú sa projekty novej kanalizácie a tak sa z veľkej časti problém spodnej vody vyrieši a kalamita záplav sa odsunie do minulosti, čo sa skoro uskutoční.

V tomto roku si výstavba výrobní našej dosiaľ najväčšej továrne na lieky vyžiadala aj rozšírenie obvodu vývojového strediska. Toto bolo umožnené iba juhovýchodným smerom a to viac ako v 120 metrovej dĺžke pozdĺž trate. V dôsledku toho zanikla cesta z bývalého Jarmočniska k tehelni pod Kamennou Horou. Táto cesta veľmi skracovala prístup k Dielom, najlepšej našej pôde vôbec, ale bola by prekážkou aj výstavbe novým závozom ako napr. Drôtovni, ktorá má byť omnoho väčšia, ako sa pôvodne plánovalo. V Slovakofarme sa plánuje výroba nových liekov o čom bude podrobne spomínané v budúcom roku, preto je žiadúce vybudovať nové výrobné a továrenské zariadenia. V tomto roku sa tu už vybuďovala nová kotolňa s veľkým továrenským komínom. Nová tepláreň bude dodávať paru nielen vlastným závodným budovám, ale aj do susednej Drôtovne.

Najvyšším bodom okolitých vŕškov nášho mesta bol trigonometier na **Domášku**, ktorý bol pred časom odstránený. Okolie tvoria vinohrady JRD v Hlohovci. Neďaleko zrušeného trigonometru, ktorý bol našimi občanmi nazývaný pyramída, si vymedzila vojenská správa istú časť pre vybudovanie vojenského objektu, o ktorom bude podrobnejšie spomínané v budúcom roku.

Dňa 7. júla 1961 zavítala do nášho hlavného mesta Prahy vládnuca **delegácia** Vietnamskej demokratickej republiky, vedená predsedom vlády Pham-Van-Dongom.

Dňa 8. júla 1961 navštívil dopoludnia Bratislavu, odkiaľ odpoľudnia pricestoval s vyššími predstaviteľmi z Vietnamskej demokratickej republiky za sprievodu predsedu Slovenskej národnej rady Rudolfa Strechaja, podpredsedu Západoslovenského krajského národného výboru Štefana Rašku, rodáka z Hlohovca a iných významných činiteľov do Hlohovca, kde navštívil náš závod Slovakofarmu. Mnohé naše výrobky sú dodávané do Vietnamskej demokratickej republiky a spomenutí hostia navštíviac Prahu mali veľký záujem spoznať výrobu hlavne našich jedinečných kodeinových výrobkov. V Slovakofarme ich privítal riaditeľ závodu Jozef Gajdoš, ktorý podal vzácnym hosťom informácie o vývoji našej jedinej továrne na alkaloidy a pripomenul, že tunajšie výrobky sa vyvážajú do 26 krajín sveta. Hostia si prezreli výrobné miesta ako aj výrobný proces alkaloidov, balenie výrobkov a nakoniec prijali malé pohostenie v závodnej jedálni, kde sa zapísal ministerský predseda do kroniky mesta Hlohovca. Ako upomienku na návštevu delegácie odovzdal ministerský predseda Vietnamskej demokratickej republiky riaditeľovi závodu Jozefovi Gajdošovi červenú vyšívajúcu vlajku s dvojjazyčným nápisom „Nech

žije vietnamsko-československé priateľstvo!“ a prevzal od riaditeľa Slovakofarmy album o živote pracujúcich tohto závodu. Pri odchode z továrne sa hostia ešte zastavili v závodnom klube ROH, ktorý je známy svojou ľudovou hvezdárňou.

Ako bolo už zmienené, v minulom roku začala **výstavba objektov novej polikliniky** v Hlohovci a to v areáli zámockej záhrady. Koncom tohto roka už boli dve menšie a dvojposchodová hlavná budova hotové, ale zatiaľ bez omietky. Na budovách bolo vidno aj okná, ktoré sú zasklenené. Nová poliklinika dostane aj kotolňu – tepelňu, ktorá má byť dokončená aj s komínom 55 m vysokým na budúci rok. Projekty na tepelňu sú už vyhotovené.

Spomínaná úprava koryta rieky Váhu má za následok, že dosiaľ vybudovaná kanalizácia nevyhovuje, pretože vyúsťujúce rúry sú nižšie než hladina rieky a pri povodniach dochádza k vylievaniu západnej časti mesta. V dôsledku toho sa začína **budovať prečerpávacía stanica** pri spodnej bráne zámockého parku, kde je už vyhlbená veľká priestranná stoka, v ktorej sa v budúcom roku vybuduje betónová nádrž. Táto je plánovaná s objektmi polikliniky. Nádrž bude zberať odpadovú vodu z areálu zámockého parku, ale hlavne z budov polikliniky. Po dokončení nádrže a zahájení prevádzky polikliniky už môže byť odpadová voda prečerpávaná do rieky Váhu a nebude jej vadiť žiadny stav hladiny rieky Váhu.

Počas tohto roka bolo rozšírené **výbojkové elektrické osvetlenie** do ďalších častí mesta. Kandelábre pre výbojkové osvetľovacie telesá boli postavené aj do Malinovského ulice a to až po železničnú stanicu, kde bolo nové osvetlenie zvlášť požadované, lebo časť ulice od pôrodnice po nádražie bývala nedostatočne osvetlená, čo nerobilo dobrú povesť našej najdlhšej a najkrajšej ulici. Na Malinovského ulici boli vybudované tiež zelené pásy, v ktorých sa nové kandelábre nachádzajú. Pásy a kandelábre skrátili ulicu.

Naše kedysi zaostané mestečko sa rok čo rok **rozrastalo**. Prispela k tomu aj výstavba Drôtovne, ktorá bude jedným z najväčších závodov u nás. V tomto roku vyrástli už prvé objekty. Vo výstavbe sa zaostáva, príčinou sú ťažkosti pri dodávaní materiálov. Vzniknuté manko v stavebných prácach predstavovalo koncom septembra takmer dva milióny korún, ktoré sa dokonca roku mali prestavať. Robotníci a celé kolektívy uzatvárali v priebehu roka hodnotné záväzky na zlepšenie a skrátenie lehôt výstavby. Tak sa do konca roka podarilo čiastočne znížiť manko.

Na štátnych majetkoch v Hlohovci dosiahli aj v prvom polroku 1961 dobré výsledky. Tunajšie štátne majetky boli aj v minulosti, keď bolo v našom meste riaditeľstvo Štátnych majetkov, vzorné čo do plnenia dodávok a poľnohospodárskej produkcie vôbec. Zásluhou toho bola súťaž. V tomto roku sa do **socialistickej súťaže** prihlásilo 324 pracujúcich a hodnota prijatých záväzkov obnášala 596 000,- Kčs. Z hlohovského chotára prevzali Štátne majetky ďalšiu pôdu a to vo východnej časti chotára, v mieste bývalého Mladého hája, aby odbremenili Jednotné roľnícke družstvo v Hlohovci, ktoré má nedostatok pracovníkov pre rastlinnú výrobu. V štátnych majetkoch je 92 % pracovníkov organizovaných v Revolučnom odborovom hnutí a je snaha získať aj sezónnych pracovníkov.

V treťom štvrtroku usporiadal Okresný národný výbor v Trnave socialistickú súťaž medzi podnikmi riadených Okresným národným výborom. Z hlohovských organizácií vyšiel víťazne iba kolektív Štátnych majetkov v Hlohovci, ktorému zástupcovia Okresného národného výboru a Okresnej odborovej rady v Trnave, v novembri t.r. odovzdali Červenú zástavu za dobré výsledky dosiahnuté v treťom štvrtroku tohto hospodárskeho roka.

Osvetovú činnosť v Hlohovci obohacuje **divadelný krúžok** Závodného klubu – Revolučného odborového hnutia pri Slovakofarme v Hlohovci. Tento krúžok má už svoju tradíciu. Divadelný krúžok vedie 5 – členná dramaturgická skupina, ktorá pravidelne týždenne zasadá. Z vyhodnotenia činnosti prvého polroka je zrejmé, že len jednu hru „Starý zaľúbenec“ absolvovali na 15 reprízach. Pri príležitosti odovzdania Červenej zástavy Slovakofarme, predstavil sa krúžok s estrádou, ktorá originálnym spôsobom čerpala z problémov a života závodu. Ďalej previedli estrádne pásmo z príležitosti krajského aktívu kultúrnych pracovníkov a vyhodnotenia aktivity v západoslovenskom kraji. S premiérou „Hľadanie v oblakoch“ vystupoval krúžok tri krát a s ňou absolvoval aj zájazd na Moravu. Najväčšou akciou krúžku bol 14 denný zájazd do Vysokých Tatier, kde účinkovali s tanečnou hudbou. S hodnotným programom vystúpili v rôznych tatranských zotavovniach jedenásť krát. Veselými estrádami pobavili mnohých družstevníkov v rôznych obciach. Zásľuhu na úspešnom vedení má s. Tunkel a predseda dramaturgickej skupiny Dr. Chrenko Viktor.

Čiernym týždňom v Hlohovci možno nazvať obdobie od 6. októbra do 13. októbra 1961. **Séria tragických prípadov** začala 6. októbra t.r., kedy cestoval náš občan Váry Eduard na osobnom vlaku do Serede, kde bol zamestnaný. Na spiatocnej ceste použil neoprávnene nákladný vlak, lebo chcel byť skôr doma. Tento nákladný vlak nemal v Leopoldove zastavovať, čoho si bol vedomý a preto pred stanicou pri moste v Leopoldove zoskočiac z idúceho vlaku v 50 km rýchlosti, zachytil sa mu plášť o vlak (bol silný vietor z východného smeru). Tým bol trhnutý späť k vozňom. Spadol tak nešťastne, že mu vlak odrezal obidve nohy nad kolenami a celkovo utrpel smrteľné zranenie. V ten istý deň cestoval náš iný občan na motocykli. Nedodrziac na zákrute dopravné predpisy, narazil do protiidúceho motorového vozidla, pričom spadnúc, zlomil si obidve nohy. Na tejto zákrute sa stalo už veľa nešťastí. Na druhý deň t.j. 7. októbra sa utopil 9 ročný chlapec vo Váhu, jediný syn Vladimíra Masaroviča, ktorý viac detí nemá. Údajne ho zhodili do rieky zlí žiaci. Nasledujúci deň sa zasa zabil na motorke službu konajúci príslušník Verejnej bezpečnosti, okrskár, občan nášho mesta. Okrem menovaných sa prihodilo niekoľko menších nešťastí, ktoré však nemali také tragické následky. V posledný deň, t.j. 13. októbra náhle zomrela na otravu krvi E. Holíková, 18 ročná slobodná študentka pedagogického inštitútu v Nitre. Tým bola kapitola nešťastí čierneho týždňa uzatvorená.

Mládež Hlohovca sa aj v tomto roku stretla na **besedách** so starými prívržencami Komunistickej strany už od jej založenia v Hlohovci, t.j. od r. 1921. Prítomnej mládeži pripomenuli ako to bolo s výstavbou Robotníckeho domu v Hlohovci, ktorý bol prvým domom robotníckeho hnutia na Slovensku. Na besede sa pionieri dozvedeli o živote Arpáda Felcána, ktorý bol rodákom z Hlohovca, kde bol aj učiteľom, a ktorý bol jedným z iniciátorov výstavby Robotníckeho domu a jedným z popredných bojovníkov robotníckeho hnutia na Hlohovecku. Ďalej boli pionieri informovaní o pobyte národného hrdinu Júlia Fučíka, ktorý bol istý čas ako vojak v Hlohovci, kde sa zúčastňoval viacerých schôdzí komunistov v Robotníckom dome. Tiež, že v roku 1929 navštívil hlohovských komunistov aj s. Gottwald, ďalej o tom, že nás navštívil aj Antonín Zápotocký, ktorý sa po oslobodení stal prezidentom Československej socialistickej republiky po prezidentovi Klementovi Gottwaldovi.

V tomto roku v Hlohovci usporiadali **15. ročník medzinárodného turnaja o Pohár Slovenského národného povstania v hádzanej žien**, v ktorom sa pretekali vybrané družstvá žien a to Odevných závodov Viliama Širokého v Hlohovci, Juniorky Československej socialistickej republiky, reprezentačné družstvo Praha, obhajca pohára ETO Győr a Banatul z Bukurešti. Turnaj bol súčasťou dlhodobej prípravy československých hádzanárok na majstrovstvá sveta a súčasne previerkou

výkonnosti hráčov pred začatím majstrovských súťaží, ktoré budú v Maďarsku. Naši usporiadatelia vynaložili veľké úsilie, aby turnaj mal čo najlepšiu úroveň. Ihrisko bolo v dobrom stave. Ubytovanie mohlo byť poskytnuté iba v škole lebo hotel Jeleň ešte nebol pre renováciu v prevádzke. Stravovanie bolo v Slovakofarme a hostia boli spokojní. Víťazom sa stalo vybrané družstvo Prahy pred rumunským celkom Banatul Bukurešť. Družstvo Odevy čestne obstálo a udržalo si povest' najlepšieho na Slovensku.

Mestská osvetová beseda v Hlohovci za spolupráce fotografického krúžku inštalovala v jeseni tohto roku pri príležitosti 40. výročia založenia Komunistickej strany Československa a 16. výročia oslobodenia našej vlasti dokumentárnu **výstavu** fotografií pod názvom **„16 rokov budovania mesta Hlohovca“**. Na kvalitných fotozáberoch bola obecenstvu postavená 16 ročná mohutná výstavba nášho mesta. Návštevník sa mohol oboznámiť s výstavbou Drôtovne, mosta, so životom v závodoch, podnikoch, jasliach, školách a materských škôlkach. Ďalej boli vystavené rôzne stavby minulosti, ako napr. Lehelová veža z minulého storočia, tiež obrázky bývalých mlynkov na Váhu, Kočacieho zámku a iné zaujímavosti. Výstava sa tešila veľkej obľube a navštívilo ju veľa občanov.

Dňa 3. decembra boli po prvý raz v dejinách **voľby sudcov**, ktorým predchádzali viaceré verejné pohovory s občanmi, a ktorým sa kandidáti predstavili. Navrhnutí kandidáti obdržali 99,9 % hlasov. Za sudcu bol zvolený promováný pracovník Bilčík Jozef.

V lete a začiatkom jesene bolo **veľké sucho**. Až 18. októbra sa dostavil dlhoočakávaný výdatný dážď, lebo už tri mesiace nepršalo. Jesenné práce boli veľmi spomalené a orba bola skoro nemožná. Obťažné bolo aj vyorávanie cukrovky a zemiakov. Sejba ozimnej repky bola neúspešná. Vznikli značné škody v našom poľnohospodárstve.

K radostným hláseniam o splnení celoročných úloh patrilo aj hlásenie pracujúcich Vzorobuvi v Hlohovci, ktorá dňa 11. decembra splnila celoročný plán výroby.

V tomto roku pribudli v Hlohovci noví občania, ktorí sa narodili či už doma, alebo v pôrodnici. Bolo ich 696, z toho 230 Hlohovčanov. Zomrelo 61 ľudí, z toho 29 mužov. Uskutočnili sa 4 občianske pohreby. Uzavretých bolo 142 manželstiev, z toho bez cirkevných obradov bolo 24 novomanželských párov.

Kronikár získal údaje pre kroniku zo závodov, na úradoch a od občanov. O skutočnostiach sa presviedčal priamo na mieste. Údaje pred zapísaním do Pamätnej knihy preverila kroničná komisia.

Rok 1962

Tento rok začal v znamení **príprav k XII. zjazdu KSČ**. V rámci predzjazdových konferencií sa zišli komunisti nášho obvodu už v mesiaci februári t.r. v spoločenskej miestnosti našej Slovakofarmy. Na tejto schôdzi bol zvolený nový 11-členný výbor Mestského výboru Komunistickej strany Slovenska.

Zimné **počasie** sa pretiahlo až k počiatku mesiaca apríl. Dňa 4. apríla doterajšie zvlášť studené počasie náhle prešlo do slnečných dní a teplota denne stúpala. Jarné práce sa oneskorili, pretože v marci ešte mrzlo a nedalo sa orať. Dňa 20. apríla a v ďalších dňoch bolo už tak teplo, že bolo vídať kúpajúcich sa pri Váhu, čo v iných rokoch býva až v mesiaci júli. Priemerné denné teploty v mesiaci apríl boli 21 °C. Podľa správ tlače už po dve storočia neboli u nás zaznamenané také teploty. Naproti tomu v tom istom čase boli hlásené silné schladenia ďaleko na juhu. Podľa správ rozhlasu v juhoarabskom štáte Kuvajte padal sneh, čo sa tam nevyskytlo cez 100

rokov. Meteorológovia tento jav odôvodňujú silnými protuberanciami na slnečnej korone. Koncom mesiaca apríl sa však začalo silne schladzovať tak, že sa očakával mráz aj v júnových dňoch. Priemerné denné teploty boli 7 °C. Žatva nezačala skôr ako po 20. júli, lebo mnoho obilnín bolo ešte zelených. Tieto silné výkyvy boli vysvetľované zmienenými výbuchmi na slnku, ale občania viacej verili tomu, že silné zmeny v počasí sú zapríčiňované tým, že sa v Tichomorí prevádzajú početné výbuchy vodíkových bômb, keď tu Američania dňa 6. júla previedli výbuch 10 mil. ton TNT vo veľkých výškach nad Jonstonovými ostrovmi, čo malo tiež nepriaznivú ozvenu na rádiatelekomunikačnú sieť a spojenie na celom svete.

Dňa 9. apríla t. r. vydal prezident republiky Novotný dekrét o **amnestii**, podľa ktorého boli prepustení z väzenia rôzni politickí previnilci, odsúdení na viacročné tresty na slobode. Z blízkeho Leopoldova denne odchádzali amnestovaní občania. Tiež niektorí naši občania sa vrátili a zapojili sa do výstavby nášho mesta, prípadne posilnili naše družstvo.

V rámci všenárodnej prípravy obyvateľstva civilnej obrany proti hrozbe prípadného použitia jadrových zbraní na našom území bolo už na jar začaté školenie. Okresný výbor Sväzarmu zorganizoval školenia inštruktorov civilnej obrany, ktorí absolvovali 12 dňové školenie na Jankovom vršku pri Bánovciach nad Bebravou, kde načerpali odborné vedomosti pre inštruktáže občianstva. Veliteľom civilnej obrany pre mesto Hlohovec je terajší predseda Mestského národného výboru Ľudovít Režný. V rámci I. etapy **všenárodnej prípravy obyvateľstva pre civilnú obranu** sa prevádzali prednášky o civilnej kolektívnej obrane po miestnych závodoch a každý podnik má vlastných referentov pre tento účel. Taktiež obdrží materiál pre osadenstvo, ako aj dostanú patričné pomôcky. V jeseni bývali už prednášky aj pre civilné obyvateľstvo. Viacerí občania sa k prednáškam stavali záporne. Tí, čo na ne dochádzali sa však vyjadrovali kladne.

Počiatkom februára tohto roku vypukla v strednej Európe **chrípková epidémia**, ktorá neobišla ani náš štát. Školy boli zatvorené od počiatku februára do 19. februára t.r.. Miestni lekári Polikliniky boli preťažení návalom chorých. Personál lekárni musel pracovať aj mimo normálnej pracovnej doby. Liekov, hlavne acylpyrínu, nebolo nadostač. Postihnutí nesmeli na svoje pracoviská, resp. do iných verejných miestností, lebo sa jedná o chorobu infekčnú. Z týchto dôvodov sa prejavila vysoká absencia v závodoch a na ostatných pracoviskách.

Dňom 1. januára 1962 prišlo k zmene v správe a v **náplni práce Združených služieb** pri Mestskom národnom výbore nášho mesta. Týmto dňom boli odstúpené (delimitované) niektoré profesie novému národnému podniku, a to Technickým službám, ktoré majú riaditeľstvo v okresnom meste v Trnave. Tým sa rozsah činnosti Združených služieb značne zmenšil, lebo zo správy Združených služieb prešli do Technických služieb strojná a stavebná zámočníctvo, klampiarstvo, elektroinštalácie, autodoprava, mechanická opravovňa (bicyklov a šijacích strojov), opravovňa rádiových a televíznych prijímačov a brúsiareň.

Okrem dielní, strojov a zariadenia boli delimitovaní aj zamestnanci odstúpených dielní a aj časť administratívnych zamestnancov.

V minulých rokoch bolo už spomínané o stálom raste našej dosiaľ najväčšej továrne v Hlohovci - **Slovakofarmy**. Okrem rozšírenia obvodu a počtu objektov prišlo aj k rozvoju sortimentu výrobkov. Po znárodnení nastal búrlivý rozvoj závodu v našom meste najmä v dôsledku industrializácie Slovenska. V roku 1945 bola hodnota závodu 2 269 tis. Kčs, v roku 1950 už 10 637 tis. Kčs a v roku 1961 už 81 629 tis. Kčs. Objem hrubej výroby od roku 1948 vzrástol viac ako 13 krát a stav pracovníkov viac ako 3 krát, pričom vzrast produktivity práce je 4,5 krát vyšší.

Po znárodnení sa vyrábala iba surový morfín, ktorý sa len čiastočne spracovával na morfín hydrochlorid a kodeín. V Hlohovci sa pripravili objekty a sem sa sústreďovala výroba tabletiék, dražé, sirupov a injekcií z Piešťan, Martina a po druhej etape znárodnenia aj z ostatných menších podnikov. Z chemických výrobní v Hlohovci, mimo výroby morfínu, bola postavená aj výrobňa kodeínových solí, kyseliny, pokusná výroba glukonátov váp. a ďalších rôznych vápenitých solí. Po výstavbe nového objektu, do ktorého z jednej časti bola umiestnená výroba tabliet a dražé spolu s kontrolným a výskumným laboratóriom, v druhej polovici bola postavená výrobňa difenilhydantoinu, etylendiasmínu ... a bola sem tiež prenesená výroba kodeínových solí. Niektoré syntézy liečiv v Slovenskej akadémii vied boli realizované v Hlohovci. V ďalších rokoch boli do pôsobnosti Slovakofarmy odovzdané aj iné typy výroby. Tá sa svojimi výrobkami preslávila nielen u nás, ale aj za hranicami a získava ďalšie úspechy a dobré meno nášmu farmaceutickému priemyslu. Pri budovaní objektov sa nezabudlo ani na stály úkryt pre účel civilnej obrany. Stály úkryt počas mieru slúži pre sklady továrne. V prípade situácie ohrozenia štátu môže byť za niekoľko hodín uvoľnený pre stovky zamestnancov. Kryty sú vybudované podľa smerníc pre hromadný úkryt.

Ti členovia, ktorí na základe uzatvorených zmlúv prevzali prídel vinohradu na obrábanie pre **Jednotné roľnícke družstvo**, a preto dostali aj pridelenú viničnú záhumienku, sú na základe vlastných stanov družstva povinní odpracovať: muži najmenej 350 pracovných jednotiek a ženy 220 pracovných jednotiek vo vinohradoch družstva. T.j. ak niekto prevzal prídel vinohradu na obrábanie pre jednotné roľnícke družstvo v Hlohovci vo výmere 20 árov, dostáva od družstva odmenu za prácu vo výške 120 pracovných jednotiek (podľa kľúča 600 PJ za 1 hektár). V tomto prípade teda družstevník odpracoval 120 pracovných jednotiek a zbytok do stanovenej kvóty 350 u muža a 220 u ženy sa má odpracovať v družstevných viniciach na Šomodiach a Damaškoch. V opačnom prípade správa družstva môže siahnuť na záhumienok člena a tento odňať. Aby družstevník hore uvedené povinnosti splnil, je nutné v dobe od 1. apríla do 1. decembra odpracovať denne požadovaný čas a do mesiaca odpracovať najmenej 22 pracovných dní muž a žena 16 dní. Len v takom prípade môže byť družstevník uznaný za stáleho pracovníka jednotného roľníckeho družstva a budú sa na neho vzťahovať výhody nového sociálneho zabezpečenia pre družstevníkov pri vyplácaní rodinných prídavkov, nemocenských dávok a výšky dôchodku. Bude v záujme družstevníkov, aby sa pridržiavali domáceho poriadku, lebo každá absencia by ohrozovala vlastný záujem člena nášho Jednotného roľníckeho družstva.

Rada Mestského národného výboru v Hlohovci vydala výzvu k začatiu **akcie „Za krajší vzhľad mesta“** všetkým pracujúcim závodov, podnikov, úradov, škôl a mládeži. Za pomoci menovaných bol vybudovaný amfiteáter, vyparkované bolo námestie, cesty, chodníky, zelené pásy a parky, čím bolo skrášlené naše mesto. XII Zjazd Komunistickej strany Československa dal impulz k ďalším cenným záväzkom, ktorými sa v skrášľovaní nášho mesta pokračovalo. Občianske výbory, poslanci Mestského národného výboru organizovali tieto ušľachtilé úlohy s vedením závodov, škôl a podobných. V tomto roku bolo rozšírenie parkových plôch od námestia do Podzámskej ulice, až po budovu učňovskej školy, ďalej tiež na ulici Národného povstania, a to na ľavej strane po celej dĺžke a na pravej strane od Námestia k novej budove Poštového úradu. Menované akcie skrášľili najviac frekventované ulice.

Pre oneskorené jarné práce v dôsledku nepriaznivého počasia boli využívané predĺžené zmeny a kde to podmienky dovoľovali aj nočné zmeny.

Obvody občianskych výborov:

I. obvod: do I. obvodu patria nasledovné ulice: Podzámska, Vinohradská, Zámocká, Tajovského, Záhradnícka, Michalská, Šomodská, Holubyho, Balatón, Bellova, Zámok, Husova, ulica kpt. Nálepku, Dimitrovova, Sládkovičova, Šulekova, Nerudova, Hollého, J. Bottu, Šopa, Rad mjr. Pavloviča, Gottwaldovo námestie, Závlie a Tokajka.

II. obvod: Malinovského, Fandlyho, Školská, Zábranie, Malá, Engelsova, U nádražia, Bezručová, Leninova, Nábrežie, Tolstého, Hlohová, Komenského, Kamenná a a Štúrova.

III. obvod: Hviezdoslavova, Gorkého, Šmeralova, J. Švermu, Vansova, ulica 9. mája, Fučíkova, Peterská, Felcánova, Marka Čulena, ulica Čsl. armády, Dukelská, Jilemnického, Šoltésova, Fraňa Kráľa.

IV. obvod: Hurbanova, Jarmočná, Radlinského, ulica 29. augusta, Papackého, Tehelná, Bernolákova, Palárikova, Rázusova, Družstevná, Továrenská, Kalinčákova, Krátka, Drevenná, Železničná, Šafárikova, J. Jesenského, Marxova, Rozmarínova, Pri cintoríne, Národného povstania a Mladý Háj.

I. obvod sa schádza podľa potreby v budove Mestského národného výboru vo veľkej zasadačke, II. obvod zasadá v Strednej všeobecno-vzdelávacej škole, III. obvod v Základnej deväťročnej škole na ulici Arpáda Felcána a IV. obvod v Dome pionierov a mládeže na Rázusovej ulici (bývalý Robotnícky dom).

Dňa 20. júna 1962 začala prevádzka jediného hotela v našom meste – **Hotela Jeleň**, ktorý bol od roku 1959 renovovaný. Spočiatku bolo sprístupnené iba prízemie, kde je umiestnená reštaurácia a výčap. Na nádvorí je vedľa budovy umiestnené letné stanovisko, kde sú stoly pre host'ov a miesto pre hudbu a tanec. Hneď po otvorení hotela, najmä počas letných horúčav, tu bývalo mnoho návštevníkov, hlavne v dňoch hudobnej produkcie (vo štvrtok, sobotu a v nedeľu). V jeseni dňa 1. októbra 1962 bola otvorená a do prevádzky vydaná tiež časť hotela na poschodí. Hotel poskytoval aj ubytovanie v 10. izbách, kde môže prespať až 30 ľudí. Hotelové izby majú vodovod, moderné vyhrievanie a sú komfortne vybavené. Hotel patrí do II. cenovej skupiny, čo sa vzťahuje aj na reštauráciu a novootvorenú kaviareň, ktorá začala prevádzku až na Silvestra t.r.. Posledná časť prevádzky – bufet na prízemí – bude vydaná do prevádzky vo februári 1963. Bufet bude IV. cenovej skupiny. V tomto pohostinskom závode nájde zamestnanie viac ako 50 ľudí. Renováciou hotela zanikla bývalá záhradná reštaurácia s budovou výčapu a záhradným krytým miestom pre posedenie a tanec, pretože táto časť bola zabratá pre nové sídlisko Marxovej ulice. Osvetlenie v hoteli je zaistené kryštálovými lustrami, chodby a miestnosti sú vykobercované. Tunajšia kuchyňa varí jedlá aj pre iné závody mesta Hlohovec. Vyrába aj polovýrobky.

Úspechy zaznamenáva aj **závod Mier**. Ten sa ako prvý v okrese prihlásil do súťaže o získanie titulu „Závod XII. zjazdu KSČ“, čomu bolo podnetom úspešné doterajšie socialistické súťaženie a široká iniciatíva pracujúcich. Závod oproti minulému roku zvýši výrobu o 4,1 %. Vďaka zmene technológie a ďalším opatreniam sa ušetrilo cez 500 kubíkov dreva – reziva. V tomto roku závod prešiel na výrobu nových typov televíznych skriniek. Prechádza sa z ručných výrobných postupov na strojové. Vedenie závodu venuje pozornosť aj výchove a zvyšovaniu kvalifikácie pracovníkov. Vytvorila sa aj Priemyselná škola drevárska. Tiež sa nezabúda ani na ďalší rozvoj kultúrneho a spoločenského života v závode.

Dňa 1. októbra začala výroba v novovybudovanom závode **Drôtovní**. V tento deň sa začala výroba zvarovacích sietí. V Drôtovní sa vyrába aj ostatný drôt, ktorý sa zväčša dodáva do cudziny, najmä do Brazílie. Závod bude postupne stále zvyšovať výrobu. I keď už výroba započala, závod je stále vo výstavbe ďalších objektov, ktoré sa

urýchlene budujú. Tak bude postupne priberať ďalšie pracovné sily. A aby k strojom nastúpili kvalifikovaní pracovníci, školí sa v materskom závode, t.j. v Bohuminských železárnach a drátovniach v Bohumíne, mnoho našich mladých ľudí, ktorí sú postupne vyučení dochádzajú do nášho závodu.

Začiatkom roka sa úspešne rozprúdila činnosť **občianskych kontrolórov**. V Hlohovci je spolu 33 občianskych kontrolórov, ktorí sa majú zameriavať na prácu v štátnom obchode. Kontrolóri sú pracovníci miestnych závodov a ich funkcia je čestná. Majú z vlastnej iniciatívy napomáhať na úseku obchodu k dobrému napredovaniu, vykonávať svoju funkciu čestne a spravodlivo, riešiť problémy a odstraňovať nedostatky.

Počiatkom apríla došlo k **likvidácii súkromných povozníkov**, pričom ich kone boli odobrané pre práce na miestnom Jednotnom roľníckom družstve, kde mohli bývalí povozníci ako členovia naďalej v povozníctve pracovať.

V Hlohovci sa v tomto roku **narodilo** 720 detí, zaznamenaných bolo 89 úmrtí. Bolo uzavretých 112 manželstiev.